

PM 2008:135 RI (Dnr 113-1312/2008)

Uppföljning av budget 2008 - Tertialrapport 1 per den 30 april 2008 med helårsprognos jämfört med budget

Erbjudande om medlemskap i Filmpool Stockholm-Mälardalen, dnr 329-3709/2007

Ansökan om verksamhetsbidrag 2008 från Filmpool Stockholm – Mälaren, dnr 328-715/2008

Kulturhistoriskt värdefull lägenhet på Stora Gråmunkegränd 5, från Skönhetsrådet, dnr 313-4914/2004

Förändring av ansvaret för klottersanering av stadens skulpturer samt teknisk förvaltning av fontändammar med konstnärligt innehåll, dnr 329-606/2008

Begäran om nedläggning av resultatenheter Skarpnäcks stadsdelsnämnd, dnr 327-1374/2008

Principer för utskänkningstillstånd för Skärholmens stadsdelsområde, dnr 329-927/2006

Principbeslut gällande serveringstillstånd i söderort/Skärholmens närpolisområde, dnr 329-1315/2006

Principbeslut för regler för serveringstillstånd inom Skärholmens närpolisområde, dnr 329-1420/2006

Alkoholförbud inom Maria-Gamla stans stadsdelsområde, dnr 329-2415/2004

Översyn och revidering av resursfördelningen till individ- och familjeomsorgens barn- och ungdomsverksamhet, dnr 325-2287/2005

Borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande

1. Redovisningen av tertialrapport 1 2008 med helårsprognos för Stockholms stad godkänns.
2. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader med 69,7 mnkr. Medlen finansieras ur *Central medelsreserv: 2. Till kommunstyrelsens förfogande* i 2008 års budget.
3. Utbildningsnämnden beviljas 35,0 mnkr för ökade nettokostnader för överföring av verksamheten IT-skola. Medlen finansieras ur *Central medelsreserv: 2. Till kommunstyrelsens förfogande* i 2008 års budget.
4. Stadsdelsnämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader med 42,6 mnkr. Medlen finansieras ur *Central medelsreserv: 3. Till kommunstyrelsens förfogande för prestationsförändringar* i 2008 års budget.
5. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader med 32,3 mnkr. Finansieringen sker genom att omdisponera för ändamålet avsatta medel under *Kommunfullmäktige m.m.* i 2008 års budget.

6. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader med 17,8 mnkr. Finansieringen sker genom att ta i anspråk i tidigare bokslut avsatta medel.
7. Nämnderna beviljas omstruktureringsmedel med 1,6 mnkr. Finansiering sker genom att ta i anspråk i tidigare bokslut avsatta medel.
8. Nämnderna beviljas stimulansbidrag med 28,0 mnkr för inkomna ansökningar, under förutsättning att kraven enligt fastställda anvisningar för stimulansbidrag uppfylls. Utbetalning sker via finansförvaltningen i efterskott, mot faktura från nämnderna och efter kontroll, i samband med att verksamheterna startar. Finansieringen sker genom att ta i anspråk i tidigare bokslut avsatta medel.
9. Nämndernas budgetar justeras för ökade kostnader och intäkter med 624,1 mnkr för redovisade omslutningsförändringar.
10. Ansökan om verksamhetsbidrag 2008 från Filmpool Stockholm – Mälardalen dnr: 328-715/2008 och erbjudan om medlemskap Filmpool Stockholm – Mälardalen dnr: 329-3709/2007 besvaras genom att kulturnämnden uppmanas att teckna avtal med Filmpool Stockholm – Mälardalen och utbetala bidrag.
11. Fördelning av stimulansmedel från Socialstyrelsen för att höja kvaliteten inom vården och omsorgen om äldre fastställs enligt stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
12. Avveckling av resultatenheter under 2008 godkänns enligt stadsledningskontorets tjänsteutlåtande. Resultatenheternas resultat tillfaller nämnden innevarande år.
13. Skarpnäcks stadsdelsnämnds begäran om avveckling av resultatenhet godkänns, dnr 327-1374/2008.
14. Upplösning av Anton Hjalmar Dahlstedts minnesfond, Stödfonden, Kassaförlagsfonden och Katarina församlings barnkoloniförenings fond godkänns och medlen utbetalas till berörda nämnder enligt stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
15. De nämnder som uppvisar underskott uppmanas att vidta åtgärder för att eliminera dessa.
16. Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB) beviljas ett utrymme om maximalt 30,0 mnkr ur de i eget kapital reserverade medel för verksamhetsutveckling med hjälp av IT (dnr 031-2487/2007) för modernisering av skolornas datanät i syfte att förbereda utbyggnad av trådlösa nätverk.
17. Kommunstyrelsen beviljas medel för e-arkiv med 4,1 mnkr. Finansiering sker genom att ianspråkta i tidigare bokslut avsatta medel för IT-utveckling.
18. Prissättning av omställning till en hållbar energiframställning och Energikonsumtion. Uppdrag till stadsledningskontoret i samband med ärendet "Förutsättningar för en energiplan för Stockholm", KS 2005-10-26, dnr 315-1715/2005. Uppdraget anses genomfört med hänvisning till vad som anförs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
19. Ansvaret för lägenheten på Stora Gråmunkegränd 5 överförs från kommunstyrelsen, stadsledningskontoret till kulturförvaltningen, Stadsmuseet, dnr 313-4914/2004.
20. Hemställan från Skärholmens stadsdelsnämnd om principer för utskänkningstillstånd för Skärholmens stadsdelsområde, dnr 329-927/2006, anses besvarad i kommunfullmäktiges beslut den 17 mars 2008 om reviderade riktlinjer för serveringstillstånd i Stockholms stad (utl. 2008:32), dnr 329-4549/2007.
21. Hemställan från Liljeholmens stadsdelsnämnd om principbeslut om serveringstillstånd i söderort/Skärholmens närpolisområde, dnr 329-1315/2006, anses besvarad i kommunfullmäktiges beslut den 17 mars 2008 om reviderade

de riktlinjer för serveringstillstånd i Stockholms stad (utl. 2008:32), dnr 329-4549/2007.

22. Hemställan från Hägerstens stadsdelsnämnd om principbeslut för regler för serveringstillstånd inom Skärholmens närpolisområde, dnr 329-1420/2006, anses besvarad i kommunfullmäktiges beslut den 17 mars 2008 om reviderade riktlinjer för serveringstillstånd i Stockholms stad (utl. 2008:32), dnr 329-4549/2007.
23. Hemställan från Maria-Gamla stans stadsdelsnämnd om alkoholförbud inom Maria-Gamla stans stadsdelsområde, dnr 329-2415/2004, anses besvarad i kommunfullmäktiges beslut den 26 maj 2008 om ändring av allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms stad (utl. 2008:87), dnr 667-3851/2007.
24. Hemställan från Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd och Maria-Gamla stans stadsdelsnämnd om en översyn och revidering av resursfördelningen till individ- och familjeomsorgens barn- och ungdomsverksamhet, dnr 325-2287/2005, anses besvarad med hänvisning till det nya resursfördelningssystemet för individ- och familjeomsorg som antogs i samband med kommunfullmäktiges beslut den 7 och 8 december 2006, om budget för 2007 för Stockholms stad med inriktning för 2008 och 2009.

Föredragande borgarrådet Sten Nordin anför följande.

Ärendet

Tertialrapporterna med helårsprognos utgör en del av den löpande uppföljning som kommunstyrelsen har ansvar för. Uppföljningen bygger i huvudsak på att prognostiserade avvikelser mot budget och mot verksamhetens mål redovisas och kommenteras. Syftet är att den samlade informationen om ekonomi och verksamhet ska ge stadens ledning en helhetsbild av budgethållning, effektivitet och kvalitet i relation till beslutade mål. Underlagen utgör en viktig del i kommunstyrelsens uppsiktsplikt.

Enligt stadsledningskontorets anvisningar för uppföljning av budget 2008 ska stadens nämnder upprätta årets tertialrapport med fokus på avvikelserapportering samt eventuella åtgärder för att hålla beslutad budget och uppnå målen. Tertialrapporten omfattar inte någon delårsrapport.

Beredning

Ärendet har initierats av stadsledningskontoret.

Mina synpunkter

Helårsprognosen för 2008 visar efter tillstyrkta budgetjusteringar och övriga korrigeringar ett överskott jämfört med budget om 107,2 mnkr efter skatter och finansiella poster m.m. Detta är ett styrkebevis. Ekonomin i Stockholm är god och stadens nämnder har en bra budgetföljksamhet. Under 2007 steg sysselsättningen i staden med drygt 2 procent och den öppna arbetslösheten minskade till 3,3 procent av arbetskraften. Antalet inskrivna på arbetsförmedlingen minskade med drygt 4 000 personer i Stockholms stad, en nedgång med 24 procent jämfört med 2006. Första kvartalet 2008 låg den öppna arbetslösheten i förhållande till arbetskraften på under 3 procent. I den senaste prognosen för 2008 beräknas stadens skatteintäkter bli högre än budgeterat på grund av den positiva utvecklingen av arbetsmarknaden, fler stockholmare i

jobb betyder också ökade skatteintäkter till staden. Sammantaget beräknas finansieringen för 2008 överstiga budget med cirka 98 mnkr.

Vissa nämnder uppvisar underskott i sina prognoser. Stadsdelsnämnderna prognostiserar ett underskott med 25,5 mnkr efter överföring av resultatenheternas resultat. De nämnder som prognostiserar ett underskott ska snarast vidta åtgärder för att komma till rätta med denna underskottsproblematik.

Arbetet fortsätter med att minska stadens administrations- och lokalkostnader i syfte att frigöra medel till kärnverksamheten. Kommunfullmäktige har den 12 maj 2008 beslutat införa gemensamma lösningar inom ekonomiområdet.

Stadens verksamheter, organisation och arbetssätt ska anpassas för att möta stockholmarnas val och förväntningar. Det är de enskilda medborgarna som är bäst lämpade att bestämma vilka vård- och omsorgsgivare de och deras familjer vill ha, vilken organisationsform som bäst passar deras barn och vilken skola de ska gå i. Det är stadens ansvar att skapa och erbjuda en sådan flexibilitet. Det är därför positivt att med några få undantag prognostiserar nämnderna att de kommer att nå sina mål om andel upphandlad verksamhet. Under tertialet har 19 avknoppningar genomförts.

En av våra mest betydelsefulla uppgifter är att skapa förutsättningar för att fler stockholmare ska gå från bidrag till jobb. Detta arbete har två huvudkomponenter, det ena är att Stockholm ska bli Norra Europas mest företagsamma stad, det andra att genom den samlade social- och utbildningspolitiken lotsa bidragstagare till egen försörjning.

I den första delen har vi tagit tydliga steg mot att bli än mer företagsvänliga under det första kvartalet 2008. Bland annat har stadsbyggnadsnämnden utvecklat en möjlighet till beställning och betalning via Internet som ger medborgarna möjlighet att oavsett tid och plats beställa kartutdrag m.m. Under året kommer en tjänst som ger möjlighet till att söka bygglov och följa sitt ärende via Internet att utvecklas. Inom socialtjänstnämnden planeras ett e-tjänstprojekt som ska öka servicen för tillståndsenhetens kunder. Stockholm Business Alliance samlar nu 46 kommuner i Stockholm-Mälardalen under det gemensamma varumärket ”Stockholm – the Capital of Scandinavia”. I år kommer Stockholmsmötet äga rum för 5:e året i rad, de ledande företrädarna för politiken och näringslivet i regionen samlas för att gemensamt söka svaren på framtidens utmaningar.

I den andra delen, i arbetet med att hjälpa den som är beroende av socialbidrag till egen försörjning har jobbtorgen startat och etablerat sig. På fyra månader har en ny organisation startat, organiserat sig och börjat fungera väl. Antalet aspiranter som avslutats på grund av arbete eller studier har ökat markant från 109 stycken under februari till 312 i mars och slutligen 533 under april månad. Jobbtorgen är på god väg att uppnå förväntad effekt framöver. Samtliga berörda nämnder behöver dock vidta åtgärder för att ytterligare öka ansträngningarna i att hjälpa stockholmare från bidrag till arbete. Avseende andelen flyktingar som är självförsörjande efter introduktionen är utvecklingen inte positiv. Åtgärder behöver vidtas för att öka andelen. Jobbtorgen fyller här en central roll i att ta fram aktiviteter för att uppnå målvärdet.

Staden ska integrerat i allt arbete värna miljön. Staden arbetar sammantaget väl för att minska verksamheternas klimatpåverkan. För att målet om 100 procent miljöbilar i stadens fordonspark 2010 måste miljöbil alltid väljas vid nyanskaffning och leasing. Nämnder som befärar att de inte når målet måste vidta åtgärder.

Stockholms barn och ungdomar ska erbjudas Sveriges bästa förskola och skola. Samtliga stadsdelsnämnder har uppfyllt barnomsorgsgarantin under årets första fyra månader, och garantin bedöms även uppfyllas under resten av året. Förskolan byggs ut i snabb takt för att möta behovet hos medborgarna. Under perioden har ansökningar om stimulansbidrag beviljats för totalt ca 70 nya avdelningar, vilket motsvarar ca 1 100 nya platser. Varannan arbetsdag öppnas en ny förskoleavdelning. Flera stadsdelsnämnder har påbörjat fortbildning av barnskötare till förskollärare för att lösa

bristen av förskolelärare. Det är viktigt att de stadsdelsnämnder som ännu ej gjort så vidtar åtgärder.

Genom att fokusera på kunskap, trygghet och arbetsro ska Stockholms elever erbjudas en utbildning i världsklass. Utbildningsnämnden har vidtagit åtgärder inom ramen för lässatsningen och fortsätter arbetet med förnyelse inom matematikundervisningen. Genom att erbjuda alla föräldrar och elever skriftliga omdömen ökar fokus på att mäta och följa upp elevernas kunskaper. Riktlinjer för skolornas arbete med trygghet och studiero är framtagna. Förnyelsen av gymnasieskolan fortsätter med satsningar på lärlingsutbildning inom yrkesprogrammen och profilklass i matematik för högpresterande elever. Satsningen på att rekrytera, behålla och kompetensutveckla duktiga lärare och skolledare fortsätter. Satsningar på forskning och utveckling inom lärarlyftet och inom den nationella forskarskolan kommer att fortsätta.

Äldreomsorgen ska präglas av trygghet, värdighet och respekt för den enskildes önskemål. Verksamheten ska fokusera på god kvalitet. System för att stärka valfriheten kommer att införas. Samtliga verksamheter inom äldreomsorgen bedrivs enligt gällande avtal och det anges inte att det finns domar som inte verkställts inom området. Samtliga stadsdelsnämnder erbjuder ”dagkollo” för äldre, 3 330 förebyggande hembesök planeras och 53 samarbeten med frivilligorganisationer pågår. Centrala områden för att stärka kvaliteten inom äldreomsorgen är bemötandefrågor, kostens betydelse, utevistelser och utbildningsinsatser. Under hösten 2008 kommer brukarens upplevelse av maten och måltidssituationen att mätas. Trots att effekterna av nämndernas arbete inom detta område ännu inte kan verifieras så har flera stadsdelsnämnder arbetat med att förbättra både mat och matmiljö. I socialstyrelsens äldreguide som presenterades under våren får Stockholm glädjande nog toppbetyg när det gäller äldre personers möjlighet att påverka när de får mat och vilken mat de får, kanske ett tecken på att kostfrågan lyfts på ett brett sätt över hela staden.

Anställda inom äldreomsorgen ska ha adekvat utbildning och kompetens som svarar mot de krav som verksamheten ställer. Utbildningsinsatser har bland annat genomförts inom områden som demens, kost och nutrition. Flera stadsdelsnämnder har fortsatt arbetet med kravmärkt yrkesroll, vilket innebär att personalens kompetens valideras mot fastställda yrkeskrav.

Samtliga verksamheter inom omsorgen om funktionshindrade bedrivs också enligt gällande avtal och det finns inga ej verkställda domar inom området. Två stadsdelsnämnder prognostiserar att de kommer att ha tre ej verkställda beslut enligt LSS eller SoL vardera. Dessa nämnder bör vidta erforderliga åtgärder för att lösa situationen. Samtliga stadsdelsnämnder redovisar en god förmåga att ordna förebyggande öppenvårdsalternativ inom det egna stadsdelsområdet. Flera av nämnderna har redan under de första fyra månaderna uppnått årsmålet vilket är utmärkt.

Nybyggnation i form av så kallade stödbostäder pågår vilket är positivt, det finns ett behov av att komplettera utbyggnaden av gruppboende med alternativa boendeformer.

Andelen av utredningar inom barn och unga där metoden Barns behov i centrum (BBIC) används ökar.

Planeringsförutsättningarna för att nå målet om 15 000 bostäder under mandatperioden är mycket goda. En viktig åtgärd för att öka bostadsbyggandet är att påskynda arbetet med att ta fram detaljplaner. Tiden från start-PM till antagen/beslutad detaljplan ska på sikt halveras jämfört med 2006. Positivt är bedömningen att delmålen om 10 respektive 18 månaders tidsåtgång från start-PM till antagen/beslutad plan, för enkel respektive normalt planförfarande, kommer att uppnås för 2008.

Under 2007 slutfördes förhandlingarna mellan regionen och staten avseende större infrastrukturprojekt. Nu pågår planering och genomförande. Staden arbetar aktivt med Förbifart Stockholm, Citybanan, Nord-Sydaxeln, E18, Slussen och Norra Länken. Den 17 mars 2008 beslutade fullmäktige om ett bevarande av Bromma flygplats

genom tecknandet av ett nytt avtal med Luftfartsverket som gäller till och med år 2038. Avtalet ger stabila förutsättningar för flygförbindelser direkt till Stockholm och säkrar långsiktigt kommunikationsmöjligheterna för stockholmarna. Antalet parkeringsplatser ökar med 655 platser under 2008.

Kultur- och idrottslivet fortsätter att utvecklas. En biblioteksplan för Stockholmsbibliotek i världsklass har arbetats fram. Nyttjandegraden av stadens idrottsanläggningar under första tertialen ligger över årsmålet. Satsningar under 2008 bidrar till ett mer jämställt, jämlikt och tillgängligt idrottande. Grimsta ridanläggning har uppförts och projektet "Spindeln i fritidsnätet" har startat och har till uppgift att samordna stadens insatser kring kultur- och fritidsfrågor för barn- och ungdomar med funktionsnedsättning. Under våren har ett program för en ny evenemangsarena för 30 000 platser tagits fram. Beslut väntas under hösten 2008.

För att Stockholm ska vara en attraktiv stad för invånare, besökare och företag krävs att staden är såväl trygg som snygg. Arbetet med att säkerställa detta pågår och 24-timmarsgarantin rörande sanering av klotter uppfylls under perioden till 95 procent och avseende tömning av papperskorgar är periodens utfall 100 procent.

Kvaliteten i stadens verksamheter är beroende av att chefer och medarbetare har kompetens och engagemang för sitt arbete. Medarbetarenkäten som genomförts i början av 2008, där cirka 41 000 medarbetare deltog med en svarsfrekvensen om 75 procent gav betyget Nöjd-Medarbetar-Index (NMI) 59, vilket ses som klart godkänt. Exempelvis kan jämföras med Göteborg stads NMI om 57 (2007). Sjukfrånvaron sjunker i staden, dock inte i tillräcklig takt. Berörda nämnder uppmanas vidta åtgärder för att sänka sjukfrånvaron. I det arbetet finns det goda exempel inom staden som bör uppmärksammas och kopieras.

Jag delar avslutningsvis stadsledningskontorets bedömning att måluppfyllelsen sammanfattningsvis är god och föreslår att borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande

1. Redovisningen av tertialrapport 1 2008 med helårsprognos för Stockholms stad godkänns.
2. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader med 69,7 mnkr. Medlen finansieras ur *Central medelsreserv: 2. Till kommunstyrelsens förfogande* i 2008 års budget.
3. Utbildningsnämnden beviljas 35,0 mnkr för ökade nettokostnader för överföring av verksamheten IT-skola. Medlen finansieras ur *Central medelsreserv: 2. Till kommunstyrelsens förfogande* i 2008 års budget.
4. Stadsdelsnämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader med 42,6 mnkr. Medlen finansieras ur *Central medelsreserv: 3. Till kommunstyrelsens förfogande för prestationsförändringar* i 2008 års budget.
5. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader med 32,3 mnkr. Finansieringen sker genom att omdisponera för ändamålet avsatta medel under *Kommunfullmäktige m.m.* i 2008 års budget.
6. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader med 17,8 mnkr. Finansieringen sker genom att ta i anspråk i tidigare bokslut avsatta medel.
7. Nämnderna beviljas omstruktureringsmedel med 1,6 mnkr. Finansiering sker genom att ta i anspråk i tidigare bokslut avsatta medel.
8. Nämnderna beviljas stimulansbidrag med 28,0 mnkr för inkomna ansökningar, under förutsättning att kraven enligt fastställda anvisningar för stimulansbidrag uppfylls. Utbetalning sker via finansförvaltningen i efterskott, mot faktura från nämnderna och efter kontroll, i samband med att verksamheterna startar. Finansieringen sker genom att ta i anspråk i tidigare bokslut avsatta medel.
9. Nämndernas budgetar justeras för ökade kostnader och intäkter med 624,1 mnkr för redovisade omslutningsförändringar.

10. Ansökan om verksamhetsbidrag 2008 från Filmpool Stockholm – Mälardalen dnr: 328-715/2008 och erbjudan om medlemskap Filmpool Stockholm – Mälardalen dnr: 329-3709/2007 besvaras genom att kulturnämnden uppmanas att teckna avtal med Filmpool Stockholm – Mälardalen och utbetala bidrag.
11. Fördelning av stimulansmedel från Socialstyrelsen för att höja kvaliteten inom vården och omsorgen om äldre fastställs enligt stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
12. Avveckling av resultatenheter under 2008 godkänns enligt stadsledningskontorets tjänsteutlåtande. Resultatenheternas resultat tillfaller nämnden innevarande år.
13. Skarpnäcks stadsdelsnämnds begäran om avveckling av resultatenhet godkänns, dnr 327-1374/2008.
14. Upplösning av Anton Hjalmar Dahlstedts minnesfond, Stödfonden, Kassaförlagsfonden och Katarina församlings barnkoloniförenings fond godkänns och medlen utbetalas till berörda nämnder enligt stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
15. De nämnder som uppvisar underskott uppmanas att vidta åtgärder för att eliminera dessa.
16. Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB) beviljas ett utrymme om maximalt 30,0 mnkr ur de i eget kapital reserverade medel för verksamhetsutveckling med hjälp av IT (dnr 031-2487/2007) för modernisering av skolornas datanät i syfte att förbereda utbyggnad av trådlösa nätverk.
17. Kommunstyrelsen beviljas medel för e-arkiv med 4,1 mnkr. Finansiering sker genom att ianspråka i tidigare bokslut avsatta medel för IT-utveckling.
18. Prissättning av omställning till en hållbar energiframställning och Energikonsumtion. Uppdrag till stadsledningskontoret i samband med ärendet "Förutsättningar för en energiplan för Stockholm", KS 2005-10-26, dnr 315-1715/2005. Uppdraget anses genomfört med hänvisning till vad som anförs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
19. Ansvar för lägenheten på Stora Gråmunkegränd 5 överförs från kommunstyrelsen, stadsledningskontoret till kulturförvaltningen, Stadsmuseet, dnr 313-4914/2004.
20. Hemställan från Skärholmens stadsdelsnämnd om principer för utskänkningsstillstånd för Skärholmens stadsdelsområde, dnr 329-927/2006, anses besvarad i kommunfullmäktiges beslut den 17 mars 2008 om reviderade riktlinjer för serveringstillstånd i Stockholms stad (utl. 2008:32), dnr 329-4549/2007.
21. Hemställan från Liljeholmens stadsdelsnämnd om principbeslut om serveringstillstånd i söderort/Skärholmens närpolisområde, dnr 329-1315/2006, anses besvarad i kommunfullmäktiges beslut den 17 mars 2008 om reviderade riktlinjer för serveringstillstånd i Stockholms stad (utl. 2008:32), dnr 329-4549/2007.
22. Hemställan från Hägerstens stadsdelsnämnd om principbeslut för regler för serveringstillstånd inom Skärholmens närpolisområde, dnr 329-1420/2006, anses besvarad i kommunfullmäktiges beslut den 17 mars 2008 om reviderade riktlinjer för serveringstillstånd i Stockholms stad (utl. 2008:32), dnr 329-4549/2007.
23. Hemställan från Maria-Gamla stans stadsdelsnämnd om alkoholförbud inom Maria-Gamla stans stadsdelsområde, dnr 329-2415/2004, anses besvarad i kommunfullmäktiges beslut den 26 maj 2008 om ändring av allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms stad (utl. 2008:87), dnr 667-3851/2007.

24. Hemställan från Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd och Maria-Gamla stans stadsdelsnämnd om en översyn och revidering av resursfördelningen till individ- och familjeomsorgens barn- och ungdomsverksamhet, dnr 325-2287/2005, anses besvarad med hänvisning till det nya resursfördelningssystemet för individ- och familjeomsorg som antogs i samband med kommunfullmäktiges beslut den 7 och 8 december 2006, om budget för 2007 för Stockholms stad med inriktning för 2008 och 2009.

Stockholm den 4 juni 2008

STEN NORDIN

Bilagor

Bilaga 1	Nämndernas redovisning av prognos och avvikelser
Bilaga 2	Stadsledningskontorets avstyrkta/tillstyrkta budgetjusteringar samt nämndernas redovisade omslutningsförändringar
Bilaga 3	Resultatbudget och investeringsplan samt sammanställning av nämndernas budgetavvikelser, nettokostnader och nettoutgifter.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Roger Mogert* (s), *Yvonne Ruwaida* (mp) och *Ann-Margarethe Livh* (v) enligt följande.

Vi föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta att

1. Godkänna föredragande borgarrådets förslag till beslut.
2. Uppdra åt Stadsledningskontoret att utarbeta förslag till handlingsplan för att bemöta en framtida lågkonjunktur.
3. Därutöver anföra följande:

I sin kommentar till tertialrapporten tecknar finansborgarrådet en mycket ljus bild av stadens ekonomi. Det är naturligtvis glädjande att antalet arbetslösa minskat och att lönesumman växer. Däremot är det skrämmande att finansborgarrådet väljer att bortse från de varnings-tecken som finns i ekonomin.

Stadens intäkter ökar, men det gör också kostnaderna. För att rädda situationen föreslås att medel lyfts från reserver och avsatta tidigare överskott. Sparade medel används på så sätt för att täcka underskott i den löpande verksamheten. Detta är helt i sin ordning, men inte långsiktigt hållbart. Effekten blir den att de problem som finns i stadens ekonomi kan döljas tillfälligt.

Mycket tyder på att Stockholm just nu surfar på den sista vågen av en högkonjunktur. I stadens konjunkturrapport förväntas sysselsättningen öka med bara 0,2 procent under 2009 medan arbetsförmedlingen gör bedömningen att antalet sysselsatta i Stockholms län kommer att minska. För första gången sedan fjärde kvartalet 2004 växer inte Stockholms löner snabbare än övriga landets.

Sex av tio stockholmare är anställda i exportföretag; Stockholm är i allra högsta grad beroende av det internationella konjunkturläget. I den senaste finansrapporten lyfter finansavdelningen att många bedömare anser att risken för en försämrad internationell konjunktur är överhängande. Det talas om farhågor för minskad ekonomisk tillväxt i många länder och oro för stagflation.

Det faktum att vi för tillfället står på toppen av en högkonjunktur bör mana till eftertanke och beredskap inför de sämre tider som troligtvis kommer, snarare än att utgå från att de senaste månadernas positiva intäktsutveckling kommer att fortsätta. En försämrad konjunktur

kombinerad med den höga inflation som vi nu upplever kommer sannolikt att i fasta priser innebära både lägre intäkter och högre kostnader för staden.

Redan nu ser vi tecken på dessa ökade kostnader. Antalet personer som får ekonomiskt bistånd ökar och underskotten är stora inom skola, förskola och äldreomsorg. Budgeten räcker inte till för att värna kvaliteten i äldreomsorgen, utan är beroende av projektpengar. Bara 14 procent av flyktingarna är självförsörjande efter introduktionen, mot målet på 50 procent. Antalet hushåll som slutar att få försörjningsstöd för att de fått arbete minskade dessutom kraftigt under januari-april i år. Till detta kommer de förändrade reglerna i sjukförsäkringen som tros öka antalet personer med ekonomiskt bistånd.

Tertialrapporten visar tydligt att vår kritik mot en underfinansierad budget inom stadsdelsnämnderna var riktig. Inom ekonomiskt bistånd beräknas uppåt 80 mnkr i underskott. Finansieringen av Jobbtorgen var ett önsketänkande. Nu tvingas staden skjuta till pengar för att hyfsa siffrorna, men det finns ändå kvar ett underskott på 37 mnkr.

Det är hög tid att ta ansvar för stadens ekonomi och kvaliteten i välfärden i händelse av en lågkonjunktur. Att i detta läge tala om nya skattesänkningar är fullständigt orimligt och helt ansvarslöst.

Av särskild vikt är här stadens skolor. Det finns en befogad oro över att majoritetens stora besparingar har försämrat kvaliteten i verksamheten påtagligt. Besparingskrav på över 150 miljoner kronor har genomförts. Sammanlagt 20 av 27 gymnasieskolor gick med underskott under 2007. Antalet lärare inom grundskolan minskade med 438 under förra året, enligt statistik från Skolverket. Även om utbildningsnämnden redovisar ett överskott på 20,7 mkr så är detta efter dessa kraftiga kvalitetsförsämrande besparingar.

Särskilt allvarligt är de besparingar som majoriteten har genomfört på komvux. I konjunkturrapporten gör staden bedömningen att det finns en grupp långtidsarbetslösa som inte fått arbete under högkonjunkturen som nu har ännu längre till anställning. Att i detta läge dra ned på vuxenutbildningen är direkt olämpligt.

I stället för att bara luta sig mot en tillfälligt god konjunktur och tala om en god ekonomi krävs att staden nu proaktivt arbetar för att hantera en sämre konjunktur med allt denna innebär i form av sämre utveckling av skatteintäkterna och större behov av vissa kommunala verksamheter. En konkret handlingsplan krävs för att garantera både kvaliteten i verksamheterna och framtida skatteintäkterna. Särskilt efterlyser undertecknade riktade insatser för att motverka den förväntat minskade sysselsättningen.

Särskilt uttalande gjordes av borgarrådet *Yvonne Ruwaida* (mp) enligt följande.

Uppföljningen av Stockholms miljö- och klimatarbete bör göras kraftfullare än vad som redovisas i denna tertialrapport 1. Visserligen är det bra att en del indikatorer som ska följas upp redovisas samt att indikatorer för uppföljning av miljöprogrammet kommer att föreslås till tertialrapport 2. Dock måste de nu redovisade indikatorerna utvecklas och göras mer precisa. Tyvärr saknas det tillräckliga resurser till uppföljning och utvärdering för att kommunstyrelsen ska kunna uppfylla sin styrande och samordnande roll i stadens viktiga miljöarbete.

Oroväckande är att de höga partikelhalterna vid en del av Stockholms gator redovisas här utan att några som helst åtgärder omnämns. Detta borde kopplas till ett aktivt folkhälsoarbete, något som dessvärre har avvecklats i Stockholms stad. Vi efterfrågar de faktiska åtgärderna för att åtminstone nå de av EU uppsatta gränsvärdena.

Utbildningsnämndens målsättning om inköp av ekologiska livsmedel till 15% anser vi är en låg målsättning, trots detta ser det ut som att nämnden har svårt att nå det uppsatta målet. Vi anser att det är viktigt att de ekonomiska målen inte överordnas de miljömässiga målen.

I tertialrapporten anges att det är svårt att hitta leverantörer som erbjuder ett billigt och brett utbud. Om det är priset som är det avgörande så bör utbildningsnämnden tillföras de medel som är nödvändiga för att uppfylla detta lågt satta mål. Några planerade åtgärder för att nå målet redovisas inte.

De uttrycka klimatmålen rimmar väldigt illa med de satsningar som redovisas under rubriken "framkomligheten i regionen ska öka". I denna del av rapporten finns det inget om att kunna minska klimatpåverkan. Förbifart Stockholm och bevarandet av Bromma flygplats är helt klart två satsningar som motverkar en utveckling mot ett klimatsmart Stockholm. Investeringar i framkomlighet i Stockholm är nödvändigt, men högeralliansen visar inte ett nytänkande och ansvarstagande för det växande klimathotet då denna fortfarande planerar utifrån

gammalmodiga lösningar och teknik. Satsningar på kollektivtrafik och andra smarta transportsystem är mer förenligt med ett tydligt klimatmål.

Kommunstyrelsen

Reservation anfördes av *Carin Jämtin*, *Roger Mogert*, *Tomas Rudin* och *Teres Lindberg* (alla s), *Stefan Nilsson* (mp) och *Inger Stark* (v) med hänvisning till reservationen av (s), (mp) och (v) i borgarrådsberedningen.

Särskilt uttalande gjordes av *Stefan Nilsson* (mp) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (mp) i borgarrådsberedningen.

Ersättaryttrande gjordes av *Per Ankersjö* (c) enligt följande:

Det är glädjande att det går bra för Stockholm. Alliansregeringens prioritering av arbetslinjen och främjande av företagande har gett resultat vilket för stadens del visar sig i ökade skatteintäkter. Centerpartiet yrkade i sin budgetreservation för 2008 på 10 öre ytterligare skattesänkning jämfört med majoriteten. Detta är en linje som mot bakgrund av den ekonomiska utvecklingen och andra förslag om ansvarsfull ekonomisk hushållning, är högst realistisk.

Centerpartiet ser positivt på att finansborgarrådet understryker målet om 100 procent miljöbilar i stadens förvaltningar 2010. Viktigt är också att fortsätta stödja utvecklingen med fler miljöbilar i staden som helhet. Där anser Centerpartiet att befrielsen från boendeparkeringsavgiften är mycket viktig även fortsättningsvis.

ÄRENDET

Tertialrapporterna med helårsprognos utgör en del av den löpande uppföljning som kommunstyrelsen har ansvar för. Uppföljningen bygger i huvudsak på att prognostiserade avvikelser mot budget och mot verksamhetens mål redovisas och kommenteras. Syftet är att den samlade informationen om ekonomi och verksamhet ska ge stadens ledning en helhetsbild av budgethållning, effektivitet och kvalitet i relation till beslutade mål. Underlagen utgör en viktig del i kommunstyrelsens uppsiktsplikt.

Enligt stadsledningskontorets anvisningar för uppföljning av budget 2008 ska stadens nämnder upprätta årets tertialrapport med fokus på avvikelserapportering samt eventuella åtgärder för att hålla beslutad budget och uppnå målen. Tertialrapporten omfattar inte någon delårsrapport. Stadsledningskontoret har analyserat samtliga nämnders rapporter.

Kommunfullmäktige har fastställt tre inriktningsmål och ett stort antal verksamhetsmål. Denna rapport anger avvikelser från målen. Kvaliteten på nämndernas beskrivning av måluppfyllelsen varierar. Nämnderna anger inte alltid prognos för alla indikatorer och målvärden saknas för vissa indikatorer. Nämnderna uppmanas att komplettera med målvärden inför tertialrapport 2.

BEREDNING

Ärendet har initierats av stadsledningskontoret.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 22 maj 2008 är i huvudsak av följande lydelse

Stockholm ska vara en attraktiv, trygg och växande stad för boende, företagande och besök

Stockholm ska bli norra Europas mest företagsvänliga stad

Staden ska locka såväl företag som besökare till Stockholm genom att satsa på besöksnäringen och stärka sin position som evenemangsstad. Staden ska vara en professionell och effektiv part för näringslivet. Detta nås genom att staden ska skapa enkla, raka rutiner för ansökningar om bygglov och olika tillstånd. Lokaler för småföretagande i bostadsområden ska planeras in vid nybyggnation. Staden ska underlätta för småföretagare att delta i stadens olika upphandlingar. Stockholms stad ska skapa förutsättningar för fler företag genom att konkurrensutsätta sådan verksamhet som inte är myndighetsutövning.

Stadsledningskontoret bedömer att målet kommer att uppfyllas. En rad aktiviteter har tagits fram av fastighetsnämnden som ska leda till förbättrad servicegrad gentemot kunderna. Nämnden har identifierat ett 40-tal nyckelkunder som är speciellt viktiga för nämnden. Kundernas uppfattning om servicegraden kommer att följas upp senare i år med en enkät. Idrottsnämnden har tillsammans med Stockholm Visitors Board AB ingått en överenskommelse om partnerskap i Event Stockholm AB för verksamhetsperioden 2007-2009. Syftet med Event Stockholm AB är att samla intressenter för en gemensam marknadsföring av Stockholm som plats för primärt internationella evenemang inom sport, nöje, kultur och mässor. Seminarier rörande kunskap, samarbeten och strukturer inom entreprenörs- och näringslivsområdet anordnas av kulturnämnden. Ett enkätverktyg för systematisk undersökning om hur kunderna uppfattar nämndens tillsynsverksamhet kommer att införas av miljö- och hälsoskyddsnämnden. Stadsbyggnadsnämnden har utvecklat en e-butik (beställning och betalning via internet) som ger medborgarna möjlighet att oavsett tid och plats beställa kartutdrag m.m. Under året kommer en tjänst som ger möjlighet till att söka bygglov och följa sitt ärende via Internet att utvecklas. Inom socialtjänstnämnden pågår planer för ett e-tjänstprojekt som ska öka servicen för tillståndsenhetens kunder.

Flera stadsdelsnämnder arbetar tillsammans med de lokala företagarföreningarna för att stimulera till ett företagsvänligt klimat. För att bli professionella beställare utvecklar Farsta stadsdelsnämnd metoder för verksamhetsuppföljning, särskilt gällande äldreomsorg där de flesta aktörerna finns. Uppföljningen av verksamhetens kvalitet ska vara oberoende av om verksamheten bedrivs i kommunal eller enskild regi. Norrmalms och Östermalms stadsdelsnämnder arbetar med trygghetsskapande och brottsförebyggande åtgärder och högre kvalitet på parkskötseln.

Stockholms stad deltar sedan 2006 i ett partnerskap tillsammans med 45 andra kommuner i Stockholm-Mälardalenregionen i Stockholm Business Alliance (SBA). SBA har bildats för att fördjupa och utveckla det lokala såväl som det regionala, näringspolitiska arbetet i regionen. Internationellt marknadsför sig partnerskapet under det gemensamma budskapet "Stockholm – The Capital of Scandinavia". En viktig del i detta samarbete är att verka för att få fler internationella investeringar till regionen och att skapa ett gemensamt arbetssätt kring både marknadsföring och mottagningsservice. Målet är att bli norra Europas ledande tillväxtregion 2010.

Sedan 2005 gör Stockholm business Region årliga mätningar av hur företagarna upplever servicen i staden. Under 2007 gav företagen stadens förvaltningar på det stora hela ett gott betyg för handläggningen av ärenden. Undersökningens genomsnittliga Nöjd-Kundindex (NKI) ligger på 61 av 100 möjliga poäng. Det är ett klart godkänt betyg. Bäst omdöme fick brandtillsyn (NKI 72), vilket verksamheten även fick de tidigare åren som undersökningen gjorts. Bygglövshandläggningen fick lägst betyg (NKI 56) vilket också överensstämmer med tidigare års mätningar. Jämfört med 2006 har NKI för handläggningen av serveringstillstånden och miljötillsynen förbättrats något.

Jobb i stället för bidrag

Den samlade social- och välfärdspolitiken i Stockholm ska tydligt präglas av arbetslinjen och respekt för människors egna önskemål. Alla som kan arbeta och försörja sig själva måste på alla vis komma bort från bidragsberoendet. I januari 2008 inrättade staden fem Jobbtorg, som ska vara den gemensamma ingången till stadens samlade resurser för arbetsmarknadsinsatser.

Stadsledningskontoret gör bedömningen att målet delvis kommer att uppfyllas under året. Denna bedömning baseras på att sex stadsdelsnämnder prognostiserar att målet kommer att uppfyllas medan sju stadsdelsnämnder samt socialtjänstnämnden tror att det delvis kommer att uppfyllas. Spånga-Tensta stadsdelsnämnd prognostiserar att målet inte kommer att uppnås. Stadsledningskontoret uppmanar Spånga-Tensta stadsdelsnämnd att omedelbart vidta erforderliga aktiviteter som leder till att nämnden uppnår målet om jobb istället för bidrag. Övriga nämnder som prognostiserar att de delvis kommer att uppnå målet ska också ta fram aktiviteter för att säkerställa måluppfyllelse.

2007 var ett år med extremt god sysselsättningsutveckling och målet för staden avseende antalet vuxna bidragstagare är satt utifrån 2007 års värden till 11 700 personer. Prognosen för 2008 är 12 280 personer. Ett av skälen till att målet delvis inte uppnås är försvagningen av arbetsmarknaden och att Jobbtorgens verksamhet inte bedömts uppnått full effekt. Stadsledningskontoret kan dock konstatera att antalet aspiranter som avslutats på grund av arbete eller studier har ökat markant från 109 stycken under februari till 312 i mars och slutligen 533 under april månad. Därmed kan stadsledningskontoret dra slutsatsen att Jobbtorgen är på god väg att uppnå förväntade effekt framöver. De personer som i dag är långtidsarbetslösa med ekonomiskt bistånd bedöms även fortsättningsvis ha svårt att komma in på arbetsmarknaden. Stadsledningskontoret uppmanar samtliga nämnder att vidta aktiviteter så att antalet vuxna bidragstagare i staden inte överstiger 11 700 personer.

Kostnaderna för ekonomiskt bistånd prognostiseras överskrida kommunfullmäktiges årsmål. Totalt prognostiserar stadsdelsnämnderna ett underskott om 37,0 mnkr inom ekonomiskt bistånd. På grund av att resursfördelningsmodellen för ekonomiskt bistånd baseras på siffror från år 2005 har inte den ovanligt stora mängd flyktingar som inkom till staden år 2006 fångats upp varvid stadsledningskontoret föreslår att ytterligare 42,6 mnkr ska fördelas till stads-

delsnämnderna i tertialrapport 1. Fördelningen görs utifrån antalet flyktingar som respektive stadsdelsnämnd mottog under år 2006. Underskottet var före tilldelning 79,6 mnkr. Enligt stadsledningskontoret ska tillskott inte innebära att stadsdelsnämnderna ska acceptera att antalet personer med försörjningsstöd ökar. Därför uppmanar stadsledningskontoret berörda nämnder att vidta aktiviteter som till exempel att se över sina arbetssätt för att minska antalet personer med ekonomiskt bistånd. Stadsledningskontoret understryker vikten av att stadsdelsnämnderna och Jobbtorgen fortsätter det positiva samarbete som påbörjats samt att nämnderna vidtar nödvändiga åtgärder för att få en ekonomi i balans. Målvärdet för indikatorn ”Stadens kostnader för ekonomiskt bistånd” i webb-ILS ska också ökas med samma värde. Respektive stadsdelsnämnd ändrar målvärdet utifrån tilldelningen som stadsdelsnämnden föreslås få.

Andel flyktingar som är självförsörjande efter introduktion, exklusive flyktingar som flyttar till annan kommun, uppgår för närvarande till 14 procent för hela staden. Det är allvarligt eftersom målvärdet för året är 50 procent. Trenden för självförsörjande graden har dock varit sjunkande under hela år 2007 vilket fortsatt under år 2008. Självförsörjandegraden kvartal 1 2007 var 62 procent men värdet sjönk till 37 procent kvartal 4. Genomsnittet för år 2007 var 43 procent. Orsakerna till det låga värdet i tertialrapporten är flera. Åren 2006 och 2007 var ovanligt gynnsamma år avseende självförsörjningsgrad efter introduktion eftersom majoriteten av flyktingarna var personer som i många fall varit länge i landet och därmed lärt sig svenska. Den grupp flyktingar som anlant efter mars 2006 har i högre grad varit ”nyanlända” som kommit direkt in i stadens introduktion utan några förkunskaper i svenska och därmed stått längre från arbetsmarknaden. Vidare har den ökande självförsörjningsgraden bland flyktingarna sammanfallit med högkonjunkturen som startade år 2005 men som har avtagit under året. Statistiken för andelen självförsörjande efter introduktion är inte helt tillförlitlig eftersom staden i december 2007 övergick till ett nytt IT-system för att följa upp resultatet av introduktionen, vilket resulterat i en del ”övergångsproblem” som temporärt kan påverka redovisningar och inmatningar i systemen. Utbildningsnämndens rekryteringsprogram som dels innehållit yrkesförberedande svenska men också kortare yrkeskurser utifrån arbetsgivares behov av arbetskraft har minskat sina platser med totalt 240 platser från 2006 till år 2007. Stadsledningskontoret anser att Jobbtorgen måste ta fram aktiviteter för att uppnå målvärdet på 50 procent för andel flyktingar som är självförsörjande efter introduktionen.

En hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas

Staden ska arbeta med de globala miljötävlingarna ur ett lokalt perspektiv. Under 2008 är klimatfrågan i fokus. Staden arbetar för att minska verksamheternas klimatpåverkan såväl genom att påverka invånare som företag att minska sin miljöbelastning.

Flera stadsdelsnämnder rapporterar att arbetet med att ta fram en miljöplan utifrån stadens miljöprogram har påbörjats, exempelvis stadsdelsnämnderna Enskede-Årsta-Vantör, Rinkeby-Kista och Södermalm.

Stadsledningskontoret bedömer att måluppfyllelsen i allt väsentligt är god. Dock kan konstateras att miljö kvalitetsnormen för de värst drabbade gatorna i Stockholms innerstad inte uppnås. Antalet dygn där dygnsmedelvärdet för partiklar (PM10) tillåts överskrida 50 µg/m³ var 35 dygn. Normvärdet har överskridits under första tertialet. Per den 30 april hade 63 dygn uppmätts där normvärdet överskridits för Hornsgatan, 51 dygn för Sveavägen och 48 dygn över normvärdet för Norrlandsgatan. Även antalet dygn där dygnsmedelvärdet för kvävedioxid (NO₂) över 60 µg/m³ har överskridits. Den 30 april hade 20 dygn uppmätts för Hornsgatan där normvärdet överskridits och 18 dygn för Sveavägen.

För att målet om 100 procent miljöbilar i stadens fordonspark, inkl. leasade fordon, men exkl. utrycknings- och specialfordon, ska nås 2010 måste miljöbil alltid väljas vid nyanskaffning och leasing. Nämnder med låga årsmål har inför tertialrapport 1 uppmanats att justera upp sina målvärden och att ta fram aktiviteter som stöder dessa. Definitionen av miljöbilar har ändrats. Årsmålet för andel miljöbilar varierar numera mellan 60 och 100 procent. Endast utbildningsnämnden redovisar ett lågt målvärde (30 procent). Ett par nämnder med höga ambitioner inom området indikerar att nämndens målvärden inte uppnås, men att man arbetar

med t.ex. miljöbilspolicy. Stadsledningskontoret uppmanar nämnder som befarar att målet inte uppnås att vidta åtgärder.

Utbildningsnämndens är osäker på om andel inköpta ekologiska livsmedel når nämndens årsmål på 15 %. Förutom nämndens problem med konteringen finns generellt problem med tillgången på ekologiska produkter. Miljökrav ska alltid ställas vid upphandlingar men det är ibland problem att hitta leverantörer som erbjuder ett billigt och rikt utbud på ekologiska produkter.

Fastighetsnämnden arbetar aktivt med satsningar som resulterar i minskad klimatpåverkan och en god inomhusmiljö främst genom det stora Energy Performance Contracting (EPC) - projektet, ett projekt som ska resultera i en avsevärd energibesparing.

Uppföljning av miljöprogrammet

Kommunfullmäktige har antagit "Stockholms miljöprogram 2008-2011 – övergripande mål och riktlinjer". I miljöprogrammet anges under respektive delmål vilken eller vilka nämnder som svarar för uppföljningen och förslag till indikatorer.

I budget 2008 för Stockholms stad och inriktning för 2009 och 2010 fastställdes nedanstående indikatorer som under 2008 ska följa upp målet "En hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas". För samtliga indikatorer finns en rad aktiviteter som stöder dessa. Flera av indikatorerna och aktiviteterna återfinns också i miljöprogrammet:

- Andel upphandlingar av datorer o övr. elektronikutrustning, kontorsmöbler, textilier, däck, städkemikalier o städtjänster där krav ställts på att prioriterade miljöskadliga ämnen inte ingår. (även i miljöprogrammet)
- Andel inköpta ekologiska livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta livsmedel. (även i miljöprogrammet)
- Andel miljöbilar i stadens fordonspark inkl. leasade fordon exkl. utrycknings- och specialfordon. (även i miljöprogrammet)
- Andel förnyelsebart drivmedel i stadens egna etanol- och fordonsgasfordon. (även i miljöprogrammet)
- Antal dygn där dygnsmedelvärde för partiklar (PM10) överskrider 50 µg/m³.
- Antal dygn där dygnsmedelvärde för kvävedioxid (NO₂) överskrider 60 µg/m³.
- Utsläppen av växthusgaser i Stockholm ska minska. (även i miljöprogrammet med annan formulering)
- Andel farligt avfall inklusive batterier och elavfall i soppåsen och grovavfall.
- Antal tankställen med förnyelsebara bränslen.
- Andel sjöar med minskad eller bibehållen total fosforhalt.
- Andel äldreboenden i staden med godkänd ventilationskontroll och god inomhusmiljö
- Andel förskolor och skolor i staden med godkänd ventilationskontroll och god inomhusmiljö. (även i miljöprogrammet)

Dessutom finns följande indikator under målet "Effektivitet och fokus på kärnverksamheten ska öka".

- Energikostnader i stadens idrottsanläggningar

Kommunstyrelsen kommer också i tertialrapport 2 föreslå indikatorer för uppföljningen av miljöprogrammet. Dessa har sin grund i miljöprogrammets bilaga 1. Följande indikatorer kommer kommunstyrelsen föreslå att kommunfullmäktige följer upp under 2008:

- Andel av verksamheten som har ett systematiskt arbete för miljöeffektivare resor och transporter (alla nämnder)

- Energianvändning för värme och varmvatten i stadens byggnader och anläggningar (fastighetsförvaltande nämnder)
- Elförbrukning (alla nämnder)
- Andel av stadens verksamheter som sorterar ut förpackningar, papper och matavfall.
– (alla nämnder)

Därutöver kommer också att föreslås att nämnderna rapporterar indikatorn ” Andel miljöbilar i stadens fordonspark inkl. leasade fordon exkl. utrycknings- och specialfordon” månadsvis.

Kommunstyrelsen har samordningsansvaret för uppföljningen av miljöprogrammet. Respektive nämnd har att följa upp respektive delmål enligt vad som anges i programmet. I de fall flera nämnder svarar för samma delmål har kommunstyrelsen för avsikt att i samband med tertialrapport 2 föreslå en gemensam definition av uppföljning. Inför nämndernas tertialrapport 2 kommer stadsledningskontoret att lämna kompletterande uppföljningsanvisningar avseende gemensamma definitioner.

Bostadsbyggnadstakten ska vara hög

Kommunfullmäktige har beslutat att staden under mandatperioden ska planera för 15 000 bostäder varav 1 000 nya bostäder i city. Under 2008 förväntas 2 500 markanvisningar lämnas. En viktig åtgärd för att öka bostadsbyggandet är att påskynda arbetet med att ta fram detaljplaner. Tiden från start-PM till antagen/beslutad detaljplan ska på sikt halveras jämfört med 2006. Staden kan bidra till sänkta boendekostnader genom att tillåta bebyggelse på mark som inte är förenade med höga grundkostnader.

Stadsledningskontoret bedömer att planeringsförutsättningarna för att nå målet om 15 000 bostäder under mandatperioden är mycket goda. Stadsbyggnadsnämnden har till och med den 3 april 2008 antagit eller godkänt bostadsplaner för drygt 1 700 bostäder. De största planerna gäller delområden av Annedal och Gyllene Ratten. Det innebär att planer med sammanlagt cirka 5 000 bostäder har godkänts eller antagits från 1 januari 2007 till och med april 2008. Under samma period har planer med drygt 7 400 bostäder vunnit laga kraft.

Årsmålen för antalet färdigställda och påbörjade lägenheter under 2008 bedöms av både stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden bli uppnådda. Antalet bostäder som påbörjades under perioden januari till och med mars uppgick till 526, vilket är ungefär lika många som under motsvarande period förra året. Antalet färdigställda lägenheter under januari-mars uppgick till 1 019 bostäder, vilket är något fler än under motsvarande period 2007.

Arbetet med att tillskapa fler bostäder i city fortsätter och en utbyggnad av bostäder pågår framförallt vid Norra Bantorget. Stadsbyggnadsnämnden bedömer att det krävs ett intensifierat samarbete med fastighetsägare och andra aktörer i city bland annat inom ramen för projektet ”Tre Torg”. För cityomdaningen har exploateringsnämnden bildat en särskild arbetsgrupp för att arbeta med frågeställningar som gör city mer levande, tryggt och säkert. En del i detta avser möjligheten till kompletterande bostäder. Stadsledningskontoret bedömer emellertid att målet kommer att nås och kommer tillsammans med berörda nämnder att vidta de mått och steg som krävs för att nå målet.

Exploateringskontoret liksom stadsledningskontoret bedömer att målet om 2 500 markanvisningar för innevarande år kommer att uppnås. En hög och jämn takt för antalet lämnade markanvisningar bidrar till lägre boendekostnader genom att ett stort antal aktörer på byggmarknaden ger en ökad konkurrenssituation.

Stadsbyggnadskontoret bedömer att delmålen om 10 respektive 18 månaders tidsåtgång från start-PM till antagen/beslutad plan, för enkel respektive normalt planförfarande, kommer att uppnås för 2008. Stadsledningskontoret finner att stadsbyggnadsnämnden arbetar aktivt för att uppnå de uppsatta årsmålen och bedömer därför att möjligheten till att klara dessa är goda.

Framkomligheten i regionen ska öka

Staden ska vara drivande i processen för att öka framkomligheten i regionen och i samarbete med andra berörda aktörer verka för en utbyggd väg- och kollektivtrafik i regionen.

Stadsledningskontoret bedömer att målet kommer att uppfyllas på längre sikt, dock kommer framkomligheten inte att öka i hela staden under innevarande år. Hittills under året har framkomligheten i innerstaden och in/utfarter ökat och indikatorerna gällande dessa delar bedöms uppfyllas helt. På Essingeleden och Södra länken samt vissa andra kringfartsleder har framkomligheten minskat något. Generellt har trafiken i länet ökat. Under sommaren bedöms framkomligheten påverkas i samband med reparationen på Nordsydaxeln. Miljöbilsdispenserna för gatuparkering har förlängts att gälla under hela 2008.

För att öka framkomligheten i regionens centrala delar pågår planering och genomförande av ett stort antal infrastrukturprojekt där staden deltar, från regional nivå till en mer detaljerad nivå på stadens gatunät. Staden arbetar aktivt med kommunikationsinsatser kring Förbifart Stockholm, Citybanan, Nord-Sydaxeln, E18, Slussen och Norra Länken. Nya investeringar i den storleksordningen tar lång tid att realisera, men leder till bättre framkomlighet i regionen. Det är därför nödvändigt med trafiklösningar som går att genomföra på kort sikt. Trafik- och renhållningsnämnden fortsätter därför arbetet med att undanröja framkomlighetshinder och underlätta trafikflöden. Trafik- och renhållningsnämnden planerar även att förbättra det befintliga trafiksystemet genom bland annat extra körfält och breddningar, kontroll av bärighet och gropar m.m.

Effektivare signalstyrning, trafikledning, ytterligare samordning av gatuarbeten, övervakning, stoppförbud under högtrafiktid samt trafikantinformation är åtgärder som syftar till att minska trafikstörningar som uppstår medan stora vägarbeten pågår.

Trafik- och renhållningsnämnden uppmanades i samband med "Nämndernas verksamhetsplaner med budget 2008" att ta fram aktiviteter för risker som i risk- och väsentlighetsanalysen bedömts som allvarliga. Nämnden redovisar att flaskhalsar i trafiken utreds, både i det lokala och regionala vägnätet, samtidigt som trafiksignaler trimmas. Nämnden kommer även att utreda och analysera realistiska omledningsvägar för att förbättra framkomligheten i staden.

Bromma flygplats ska bevaras så länge en alternativ, citynära flygplats inte finns. Kommunfullmäktige fattade den 17 mars beslut om nytt avtal med Luftfartsverket som gäller till och med år 2038.

Målsättningen att öka antalet parkeringsplatser bedöms komma att uppfyllas. Trafik- och renhållningsnämnden har satt ett årsmål på ett nettotillskott på 300 platser. Utöver detta beräknar Stockholm Parkering AB ett nettotillskott på 355 platser under året.

Stockholmarna ska uppleva ett rikt, varierat och tillgängligt kultur- och idrottsliv

Kultur- och idrottslivet är viktiga faktorer för stadens attraktivitet och för folkhälsan. Stadsledningskontoret bedömer att målet om att stockholmarna ska uppleva ett rikt, varierat och tillgängligt kultur- och idrottsliv kommer att uppnås.

Många aktiviteter pågår och kultur- och idrottslivet fortsätter att utvecklas. Antalet besökare till Vårsalongen på Liljevalchs konsthall var cirka 40 000, vilket är 8 000 fler än året innan. Nyttjandegraden av stadens idrottsanläggningar under första tertialen ligger över årsmålet. Besöksstatistiken visar dock en minskning jämfört med 2007, vilket främst beror på att insamlingsmetoden förändrats genom att statistiken hämtas direkt ur kassa- och entrésystemet fr.o.m. 2008. Sett till entréintäkter och försäljningen av träningskort finns det anledning att anta att antalet besök ökat.

De satsningar som planeras för 2008 ska bland annat bidra till ett mer jämställt och jämlikt idrottande och en ökad tillgänglighet till anläggningarna. Detta har skett genom att ett nytt ridhus vid Grimsta ridanläggning uppförts samt projektet "Spindeln i fritidsnätet" som ska samordna stadens insatser kring kultur- och fritidsfrågor för barn- och ungdomar med funktionsnedsättning. Barn och ungdomar har prioriterats genom bland annat projektet Ung Vår-

salong, där elever från 26 gymnasieskolor har deltagit. För att minska köerna till Kulturskolan har kösystemet setts över. Nämnderna arbetar med att skapa goda förutsättningar för arrangörer att planera, etablera och genomföra evenemang i Stockholm. Förutsättningarna för att uppföra en idrottshall på Kristinebergshöjden på nordvästra Kungsholmen ska undersökas.

Övriga nämnder redovisar insatser som planering av nya fritids- och rekreationsområden samt åtgärder för att göra Skogskyrkogården som världsarv mer tillgängligt för besökare. Stadsdelsnämnderna erbjuder barn i förskolan kulturupplevelser, samverkar med föreningslivet för att öka utbud av kultur, lek och idrott samt nå god tillgänglighet.

Under våren har ett program för en ny evenemangsarena för 30 000 platser tagits fram. Beslut väntas under hösten 2008.

Stockholm ska upplevas som en ren, vacker och trygg stad

För att skapa ett renare och tryggare Stockholm är belyningsprogram, klottersanering och städning viktiga åtgärder. Tryggheten i boendet och den egna hemmiljön ska också värnas. Stadsledningskontoret gör den sammanfattande bedömningen att målet kommer att uppfyllas under året.

Det är endast två nämnder, idrottsnämnden och Skarpnäcks stadsdelsnämnd som har prognostiserat att målet inte uppfylls mer än delvis. Skarpnäck stadsdelsnämnd kommer i samverkan med trafik- och renhållningsnämnden att vidta åtgärder genom att ta ytterligare krafttag avseende klottersanering efter ett resultat från en brukarenkät, medan idrottsnämnden kommer att röja sly och sätta upp belysning på ännu fler motionsspår.

Brand- och räddningsnämnden prognostiserar att de kommer att uppfylla samtliga mål på helårsbasis. Dock gjorde brand- och räddningsnämnden i verksamhetsplanen bedömningen att det finns svårigheter att uppnå målet om att minska antalet bostadsbränder med 25 procent. Antalet bränder i bostäder har hittills minskat med 18 procent jämfört med motsvarande period 2007. Årsprognosen ligger dock fortfarande på en 25 procentig minskning. Stadsledningskontoret anser att det är viktigt att bostadsbränderna minskar i den omfattning som målet anger vilket de också är på god väg att göra. I ärendet "Nämndernas verksamhetsplaner med budget 2008 – Måluppfyllelse, risk- och väsentlighetsanalys samt justering av budget" angavs att de nämnder och bolagsstyrelser i staden som äger bostäder måste bidra med förebyggande insatser. Brand- och räddningsnämnden uppmanades därför att planera för ytterligare aktiviteter och åtgärder tillsammans med de nämnder och bolagsstyrelser som äger bostäder. Brand- och räddningsnämnden menar att deras möjligheter att påverka byggnaders brand-skyddsnivå genom byggsamråd uteblivit. Stadsledningskontoret uppmanar därför stadsbyggnadsnämnden att inkludera brand- och räddningsnämnden i större uträkning i plan och byggprocessen.

För indikatorn "Andel av till trafikkontoret inrapporterade brister vid återvinningsstationer som åtgärdats inom avtalstiden" är periodens utfall 98,61 procent vilket bedöms av stadsledningskontoret som bra. Indikatorn angående 24-timmarsgarantin rörande sanering av klotter uppfylls till 95 procent och avseende tömning av papperskorgar är periodens utfall 100 procent. Övriga facknämnder och stadsdelsnämnder redovisar insatser gällande städning, skötsel och upprustning av parker, belysning samt trygghetsskapande och brottsförebyggande åtgärder för att bidra till att kommunfullmäktiges mål uppnås.

Stockholmarna ska erbjudas ökad valfrihet och mångfald

Inriktningen är att stadens verksamheter, organisation och arbetssätt ska anpassas för att möta stockholmarnas val och förväntningar. Det är de enskilda medborgarna som är bäst lämpade att bestämma vilka vård- och omsorgsgivare de och deras familjer vill ha, vilken organisationsform som bäst passar deras barn och vilken skola de ska gå i. Det är stadens ansvar att skapa och erbjuda en sådan flexibilitet.

Inom ramen för målet om ökad valfrihet och mångfald arbetar nämnderna vidare med upphandlingar enligt sina aktivitetsplaner. Med några få undantag prognostiserar nämnderna att de kommer att nå sina mål om andel upphandlad verksamhet. Hässelby Vällingby stadsdels-

nämnd beräknar att överskrida årsmålet 30 procent andel upphandlad verksamhet med 12 procentenheter. I de fall avvikelser förekommer redovisas orsaker, men nämnderna visar inte på några alternativa handlingsplaner för att nå målen. Detta gäller fastighetsnämnden, brand- och räddningsnämnden, Rinkeby Kista stadsdelsnämnd och Skärholmens stadsdelsnämnd. För att kommunstyrelsen ska kunna värdera om avvikelserna kommer att korrigeras på ett framgångsrikt sätt måste nämnderna i samband med tertialrapport 2 redovisa aktiviteter för detta.

Norrmalm och Östermalms stadsdelsnämnder redovisar att nytänkande om hur upphandlingar utformas inom parkverksamheten har skapat utrymme för nya aktörer.

Stadsledningskontoret gör, utifrån nämndernas beskrivning, bedömningen att målet om ökad valfrihet kommer att uppnås. Flera nämnder beskriver hur informationsinsatser till medborgare/brukare genomförs om befintliga och kommande kundvalsmodeller samt vilka alternativ som finns att välja bland. Informationsmaterial och broschyrer tas fram som en del i detta arbete.

Nämnderna beskriver hur ett varierat utbud av verksamheter erbjuds, både kommunalt och i enskild regi.

Under tertialet har 19 avknoppningar genomförts, samtliga har varit verksamheter inom stadsdelsnämnder. Nämnderna redovisar att de informerar om möjligheterna till avknoppning. För att stödja möjligheterna till avknoppning är det av stor vikt att nämnderna gör en noggrann genomlysning av verksamheterna för att få fram tänkbara verksamheter för upphandling. Att genomlysning ska genomföras ingår som en del i kommunfullmäktiges beslut om aktivitetsplaner, se ovan.

Stockholms förskolor ska ge alla ökad kunskap och utveckling i trygg miljö

Stockholms barn och ungdomar ska erbjudas Sveriges bästa förskola och skola. Det ska finnas ett brett urval av verksamheter, inriktningar och fristående alternativ, där kunskap, lärande och omsorg står i fokus. Skolans huvuduppgift är att förmedla kunskap. Stadsledningskontoret bedömer att målet i huvudsak kommer att uppfyllas. Dock finns det en viss osäkerhet under året då en samlad analys av verksamheternas resultat först redovisas i samband med verksamhetsberättelsen för 2008. Flertalet av indikatorerna under målet avser resultat avseende kunskaper, betyg etc. dessa redovisas endast en gång per läsår.

Samtliga stadsdelsnämnder har uppfyllt barnomsorgsgarantin under årets första fyra månader, och garantin bedöms även uppfyllas under resten av året. Andelen barngrupper med fler än 14 respektive 18 barn har ökat jämfört med verksamhetsberättelsen 2007. Detta på grund av en fortsatt kraftig ökning av antalet barn och att målet om att klara barnomsorgsgarantin har prioriterats. Det är naturligt att barngrupperna ökar på våren eftersom trycket på förskolan är som störst då. Under hösten minskar trycket, då övergång sker till grundskolan, och barngrupperna beräknas minska. Samtliga stadsdelsnämnder utom Farsta bedömer ändå att de kommer klara målsättningen om att minska andelen barngrupper där barnantalet överstiger 14 respektive 18 barn. Skarpnäck har dock ett mål där andelen barngrupper (4-5 år) överstiger utfallet 2007 vilket innebär att andelen grupper med fler än 18 barn ökar. Kommunstyrelsen uppmanade nämnden i samband med "Nämndernas verksamhetsplaner med budget 2008" att justera årsmålet. Nämnden har inte gjort detta och uppmanas att till tertialrapport två justera målvärdet så att det följer kommunfullmäktiges mål om en minskning av andelen grupper med fler än 18 barn samt att redovisa aktiviteter som stöder detta.

I samband med detta ärende har ansökningar om stimulansbidrag beviljats för totalt ca 70 nya avdelningar, vilket motsvarar ca 1 100 nya platser. Staden har intresse att öka mångfalden och bredda utbudet i samband med förskoleutbyggnaden. Organisation och ansvarsfördelning kommer att ses över i syfte att underlätta för intresserade enskilda utförare att mer aktivt delta. De ekonomiska förutsättningarna studeras särskilt för att utbyggnaden ska ske på likvärdiga och rimliga villkor.

Det råder en fortsatt brist på förskollärare, vilket leder till att flera stadsdelsnämnder redovisar svårigheter att nå målsättningen om att öka andelen förskollärare. Nio av fjorton stadsdelsnämnder redovisar trots detta att de kommer att nå målet om att öka andelen förskollärare. Flera stadsdelsnämnder har påbörjat fortbildning av barnskötare till förskollärare för att lösa bristen. Stadsdelsnämnder som bedömer att de inte kommer att nå målet om att öka andelen förskollärare uppmanas att i samband med tertiärrapport två redovisa aktiviteter som stöder detta.

Då indikatorerna under målet följs upp och analyseras i samband med verksamhetsberättelsen görs bedömningen av verksamheten under året utifrån de aktiviteter som är genomförda eller pågående och planerade. Utbildningsnämnden har gjort bedömningen att alla indikatorer kommer att uppfyllas helt under året. Stadsledningskontoret bedömer att de av utbildningsnämnden planerade aktiviteterna för grundskolan i stor utsträckning bidrar till att målet uppfylls. Som ett led i att nå den del av målet som berör ökade kunskaper redovisar nämnden ytterligare aktiviteter inom lässatsningen. Det rör sig om föreläsningsserier kring olika läsutvecklingsmetoder och om utnämningar av läsutvecklare på alla skolor. Vidare redovisar nämnden att riktlinjer för skolornas arbete med trygghet och studiero är framtagna, att alla skolor har tagit fram likabehandlingsplaner och att en utbildning om likabehandling har genomförts för skolledare och annan personal. Dessa aktiviteter är exempel på hur nämnden arbetar för att uppnå en trygg miljö i stadens skolor.

Som ytterligare ett led i måluppfyllelse redovisar nämnden aktiviteter som genomförts under våren. Dessa aktiviteter är inte lika tydligt kopplade till måluppfyllelsen, men bidrar i all väsentlighet. Bland annat redovisas det förberedande arbetet med lärlingsutbildningen. Staden kommer till hösten att kunna starta en försöksverksamhet med sammanlagt 80 utbildningsplatser inom olika lärlingsprogram. Under våren har 150 lärare deltagit i utbildning inom lärarlyftet. Satsningar på forskning och utveckling inom lärarlyftet och inom den nationella forskarskolan kommer att fortsätta. Ett arbete pågår för att höja läraryrkets status. Fler karriärvägar kommer att utvecklas, under våren har sex experttjänster inrättats på halvtid inom områdena matematik, naturkunskap/teknik och svenska. Expertlärarna ska arbeta med pedagogiskt utvecklingsarbete inom sina ämnesområden.

Kvaliteten inom stadens omsorgsverksamheter ska öka - trygghet, värdighet och valfrihet ska präglade hela omsorgen

Omsorgen ska präglas av trygghet, värdighet och respekt för den enskildes önskemål. Verksamheten ska fokusera på god kvalitet. System för att stärka valfriheten kommer att införas. Stadsledningskontoret bedömer att kommunfullmäktiges mål i huvudsak kommer att uppfyllas.

Stadsledningskontoret bedömer att kommunfullmäktiges mål inom äldreomsorgen i allt väsentligt har uppfyllts. Samtliga verksamheter bedrivs enligt gällande avtal och det anges inte att det finns domar som inte verkställts inom området. Samtliga stadsdelsnämnder erbjuder dagkollo, 3 330 förebyggande hembesök planeras och 53 samarbeten med frivilligorganisationer pågår. Kommunstyrelsen uppmanade i samband med "Nämndernas verksamhetsplaner med budget 2008" att de nämnder som inte uppnått kommunfullmäktiges mål om en kundnöjdhet på 79 procent att justera detta mål. Stadsdelsnämnderna Kungsholmen och Bromma har inte gjort detta och uppmanas att till tertiärrapport 2 justera målvärdet så att det följer kommunfullmäktiges mål samt redovisa aktiviteter som stöder detta. Stadsdelsnämnderna Hässelby-Vällingby, Kungsholmen och Skärholmen bedömer att de inte kommer att nå kommunfullmäktiges mål om att 87 procent av omsorgspersonalen ska ha grundutbildning. Nämnderna uppmanas att i samband med tertiärrapport två redovisa aktiviteter som stöder detta. Tre centrala områden i stadsdelsnämndernas beskrivning av hur de arbetar med att uppnå målet är kostens betydelse, utevistelser och utbildningsinsatser. Under hösten 2008 kommer brukarens upplevelse av maten och måltidssituationen att mätas. Trots att effekterna av nämndernas arbete inom detta område inte kan verifieras ännu så har flera stadsdelsnämnder arbetat med att förbättra både mat och matmiljö. Utbildningsinsatser har bland annat genomförts inom områden som demens, kost och nutrition. Enskede-Årsta-Vantör har fortsatt

arbetet med kravmärkt yrkesroll, vilket innebär att personalens kompetens valideras mot fastställda yrkeskrav.

Stadsledningskontoret konstaterar Vårdförbundets varsel inom geriatriken innebär att landstingets platsantal minskas. Detta understryker ytterligare vikten av att stadsdelsnämnderna tar sitt vårdansvar för utskrivningsklara så att inte den enskilde drabbas.

Inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning uppfylls målet till övervägande del. Samtliga verksamheter bedrivs enligt gällande avtal och det finns inga ej verkställda domar inom området. Det finns två stadsdelsnämnder som prognostiserar att de i bokslutet kommer att ha tre ej verkställda beslut enligt LSS eller SoL vardera. Det finns även sju stadsdelsnämnder som i dagsläget har angivit att de har ej verkställda beslut, men de planeras att verkställas inom tre månader. Av dessa sju stadsdelsnämnder har Skärholmen och Farsta stadsdelsnämnder rapporterat 17. Stadsledningskontoret förutsätter att dessa nämnder vidtar erforderliga åtgärder för att målet ska uppnås. Huvuddelen av de beslut som inte verkställs rör gruppboenden och kontaktpersoner. För staden som helhet bedöms inte indikatorn om 200 nya omsorgslägenheter under året uppnås. Stadsdelsnämnderna uppmanas att se över sina mål för att återkomma om detta i tertiärrapport 2. Även om antalet gruppboendeplatser, vilket avses i indikatorn, inte ökar i enlighet med kommunfullmäktiges mål så pågår dock en viss nybyggnation i form av så kallade stödbostäder. Detta ser stadsledningskontorets positivt på, då det finns ett behov av att komplettera utbyggnaden av gruppboende med alternativa boendeformer.

Kommunfullmäktiges mål för stöd till de mest utsatta har enligt stadsledningskontorets bedömning i allt väsentligt uppfyllts. Stadsledningskontoret bedömer att tak-över-huvudet-garantin kommer att uppfyllas under året. Målet är att antalet hemlösa ska minska från 2007 års nivå då antalet var 3 231. Socialtjänstnämnden genomför under våren en räkning av antalet hemlösa. Resultatet kommer att presenteras i tertiärrapport 2. Socialtjänstnämnden har i tertiärrapport 1 inte lämnat någon prognos på om kommunfullmäktiges mål för antalet hemlösa kommer att uppfyllas, vilket omöjliggör stadsledningskontorets bedömning av måluppfyllelsen. Stadsledningskontoret uppmanar socialtjänstnämnden att ta fram aktiviteter som möjliggör en bedömning av måluppfyllelsen vid de rapporteringstillfällen då aktuell statistik över antal hemlösa ej finns tillgängligt.

Under 2008 ska andelen barn och unga samt vuxna i öppenvård öka i enlighet med kommunfullmäktiges mål. Stadsdelsnämnderna arbetar generellt med att hitta förebyggande öppenvårdsalternativ inom det egna stadsdelsområdet. Samtliga stadsdelsnämnder redovisar en god måluppfyllelse, flera av nämnderna har redan under de första fyra månaderna uppnått stadsdelsnämndens årsmål. Hässelby-Vällingby samt Östermalm stadsdelsnämnder kan ges som goda exempel på både höga årsmål och god måluppfyllelse. Fortfarande finns dock nämnder med låga målvärden, vilka uppmanas att justera dessa till tertiärrapport 2 samt att ta fram aktiviteter som stöder uppfyllandet av målet. Stadsledningskontoret bedömer att det inte är möjligt att uppnå 100 procent familjehem med grundutbildning vid årets slut. Anledningen är att många familjehem är släktinghem eller familjehemsplaceringar som är gjorda för länge sedan och som är svåra att motivera till grundutbildning. Motivationsarbete pågår och samtliga nyplaceringar görs i familjehem som har genomgått grundutbildning. Andel av utredningar inom barn och unga där metoden Barns behov i centrum (BBIC) används ska enligt kommunfullmäktiges mål uppgå till 50 procent, sex av stadsdelsnämnderna, bland annat Skarpnäck, Skärholmen och Södermalm, bedömer att de inte kommer att kunna uppnå målet då utbildningen i BBIC har senarelagts.

Målet att 100 procent av brukarna inom socialpsykiatri skall ha en individuell handlingsplan bedöms i huvudsak kunna uppnås. Skärholmen och Rinkeby-Kista stadsdelsnämnder har dock ej lämnat någon årsprognos vilket försvårar bedömningen. Kommunfullmäktiges mål om 100 procent nöjda brukare inom HVB barn och unga, HVB vuxna samt Enheten för hemlösa kommer enligt socialtjänstnämnden ej att uppfyllas under året. Motiveringen är enligt nämnden att målet är orealistiskt vid myndighetsutövning samt att vissa placeringar sker under ofrivillighet. Stadsledningskontoret uppmanar socialtjänstnämnden att återkomma i tertiärrapport 2.

rapport 2 med aktiviteter som är kopplade till bedömningen av antalet nöjda brukare och därmed, under rådande förhållande i verksamhetens art, bidra till uppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål.

Staden ska vara en attraktiv arbetsgivare

Kvaliteten i stadens verksamheter är beroende av att chefer och medarbetare har kompetens och engagemang för sitt arbete. Staden måste hela tiden arbeta med att upprätthålla och utveckla sin attraktivitet som arbetsgivare. Det är viktigt att staden erbjuder hälsosamma arbetsplatser. Arbetet med att sänka sjukfrånvaron är högprioriterat och målet är att sjukfrånvaron 2010 ska vara under 5 procent i staden. Det stadsövergripande årsmål för 2008 är 8 %.

Sjukfrånvaro

Inför tertialrapporten har nämnderna fått uppdraget att se över sjukfrånvaromålen från verksamhetsplanen. Stadsdelsnämnderna i Farsta, Hägersten - Liljeholmen, Kungsholmen, Norrmalm, Skärholmen och Älvsjö samt idrottsnämnden, serviceförvaltningen och äldre- och familjenämnden har också justerat sina mål. Totalt för staden innebär justeringarna en förändrad prognos med 0,2 procentenheter.

Skärholmens stadsdelsnämnd är ensam om att tydligt markera att man inte kommer att nå sitt angivna årsmål (5 procent) 2008. I texterna anger nämnden ett annat årsmål (8,6) som mer realistiskt i förhållande till vidtagna insatser. Även för Södermalms stadsdelsnämnd finns oklarheter mellan det framräknade årsmålet (6,95 procent) och vad som skrivs i texterna (8,5 procent). Stadsledningskontoret uppmanar båda nämnderna att, senast i tertialrapport 2, göra en justering så att angivna vidtagna åtgärder svarar mot angivna årsmål.

Nämnder med höga sjukfrånvarotal beskriver åtgärder och ökade insatser för att sänka sjukfrånvaron. Många nyttjar möjligheterna till en nära samverkan med sin nya företagshälsö- och vårdspartner. Hägersten - Liljeholmens stadsdelsnämnd beskriver arbetet för att successivt ska nå målet 5 procent 2010. Bland annat erbjuds enheter med hög sjukfrånvaro möjlighet att använda den centralt upphandlade tjänsten för sjuk- och friskänmälan via MedHelp. Norrmalms stadsdelsnämnd startar ett projekt med en särskild rehabiliteringskonsult för arbetet med att sänka sjukfrånvaron. Idrottsnämnden fortsätter sitt arbete med att vara "en hälsobefrämjande arbetsplats".

Flera nämnder anger i sina tertialrapporter att man, trots vidtagna åtgärder, riskerar att inte nå sina årsmål. Stadsledningskontoret uppmanar dessa nämnder att vidta ytterligare åtgärder för att säkra måluuppfyllelsen.

Övertalighet

Det är framförallt stadsdelsnämnderna som befarar övertalighet inom den närmaste 6 månadersperioden. Övertaligheten beror dels på att alla medarbetare inte förväntas följa med till nya arbetsgivare i samband med verksamhetsövergångar och dels förväntar flera nämnder att medarbetare från tidigare verksamhetsövergångar ska återvända när beviljade tjänstledigheter löper ut. Viss övertalighet befaras också på grund av exempelvis minskad efterfrågan av äldreomsorg och omstruktureringar.

Kulturnämnden och trafik- och renhållningsnämnden befarar övertalighet på grund av verksamhetsförändringar och utbildningsnämnden bedömer viss övertalighet i lärarkåren, kommer att kvarstå vid skolstarten hösten 2008.

Stadsledningskontoret bedömer förutsättningar goda att hantera uppkommen övertalighet i enlighet med stadens kollektivavtal för omställning.

Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

Effektivitet och fokus på kärnverksamheterna

Den övergripande målet är att frigöra resurser för kärnverksamheterna. Arbetet fortgår med att minska stadens administration och lokalkostnader. Genom servicenämnden och dess funktion för "shared service" samt investeringar i ekonomisystemet AGRESSO skapas förutsätt-

ningar för att ytterligare effektivisera administrationen. Kommunfullmäktige har den 12 maj 2008 beslutat införa gemensamma lösningar inom ekonomiområdet.

Servicenämnden har anslutit löneadministrationen för samtliga nämnder. Verksamheten har i huvudsak fungerat bra trots vissa kvalitetsbrister, framför allt i gränssnittet mellan servicenämnden och kunderna. Servicenämnden fortsätter anpassningen av verksamhet till volymförändringar samt kvalitetsutveckling med kunderna.

Fastighetsnämnden fokuserar på att sälja de av stadens fastigheter som inte är av strategisk betydelse för staden att äga.

Idrottsnämnden effektiviserar sin verksamhet genom att finna samarbete med några eller någon kranskommun för att iordningställa ytor för bland annat motorsport och skytte. Majoriteten av de nämnder som under kommunfullmäktiges mål Effektivitet och fokus på kärnverksamheterna omfattas av indikatorn "Hyreskostnadernas andel av de totala kostnaderna för stadens verksamhet i egen regi" prognostiserar måluppfyllelse. Stadsledningskontoret anser det är positivt att stadsdelsnämnderna Spånga-Tensta och Hägersten-Liljeholmen redovisar en aktiv samverkan med utbildningsnämnden för ett effektivt och flexibelt lokalutnyttjande för de pedagogiska verksamheterna.

Uppföljning av resultatbudget och resultatprognos

I budget för år 2008 har förutsatts att inga nämnder begär tilläggsanslag för den löpande verksamheten. Ökade kostnader inom något område innebär att nämnden får rymma dessa inom sin budget genom sänkta kostnader inom annat område. Nämnderna ska kontinuerligt arbeta med att effektivisera, förbättra och utveckla verksamheterna såväl ekonomiskt som kvalitetsmässigt. Det är viktigt att nämnderna snarast och konsekvent beslutar om åtgärder för att därigenom på ett tidigt stadium motverka en negativ utveckling.

Helårsprognosen för 2008 visar efter tillstyrkta budgetjusteringar och övriga korrigeringar ett överskott jämfört med budget om 107,2 mnkr efter skatter och finansiella poster m.m.

Resultatbudget

Avvikelse Budget - prognos helårsutfall mnkr	T1 2008	T1 2007
Verksamhetens intäkter	199,3	1 081,0
Verksamhetens kostnader (-)	-221,5	-1 213,1
Avskrivningar (-)	26,3	19,2
Central medelsreserv (-)	0,0	0,0
Oförutsedda behov	0,0	0,0
Prestationsreserv	0,0	0,0
Anslagsfinansierad del pensioner/arbetsgivaravgifter	0,0	0,0
Verksamhetens nettokostnader	4,1	-112,9
Skatter	157,4	75,3
Inkomstutjämnning	15,8	47,3
Kostnadsutjämnning	-1 101,7	59,0
Begravningsavgift	1,2	-0,1
Mellankommunal kostnadsutjämnning LSS	-26,3	19,2
Kommunal fastighetsavgift	1 045,6	0,0
Räntenetto	14,2	60,0
Övriga finansiella intäkter	0,0	0,0
Disposition av avsatta medel	0,0	0,0
Disposition begravnings- och renh. Fond	-3,1	-5,2
Disposition av eget kapital tidigare år	0,0	-118,3
Summa finansiering	103,1	137,2
Årets resultat	107,2	24,3

Verksamhetens resultat

Nämnderna redovisar ett prognostiserat nettoöverskott om 73,4 mnkr för driftverksamheten efter tillstyrkta budgetjusteringar och övriga korrigeringar. I överskottet ingår 69,3 mnkr för internränta. Efter överföring av resultatenheternas resultat uppgår nettoöverskottet till 97,2 mnkr.

Stadsdelsnämnderna prognostiserar ett sammantaget nettounderskott om 48,3 mnkr. Efter överföring av resultatenheternas resultat uppgår nettounderskottet till 25,5 mnkr. Totalt prognostiserar sju stadsdelsnämnder underskott. Störst avvikelse prognostiserar Skarpnäcks (34,7 mnkr), Hässelby-Vällingbys (13,7 mnkr) samt Norrmalms (9,0 mnkr) stadsdelsnämnder.

Skarpnäck stadsdelsnämnds underskott avser främst äldreomsorg och ekonomiskt bistånd. Underskottet för Hässelby/Vällingbys och Norrmalms avser främst äldreomsorg, stöd och service till personer med funktionsnedsättning och ekonomiskt bistånd. Stadsledningskontoret förutsätter att de nämnder som uppvisar underskott vidtar nödvändiga åtgärder för att uppnå ett resultat inom fastställd budget. Hässelby-Vällingby och Norrmalms stadsdelsnämnder uppmanas besluta om åtgärder för att hålla kostnaderna inom beslutad budget. Skarpnäcks stadsdelsnämnd uppmanas vidta åtgärder för att nå en ekonomi i balans till 2009. Nämnderna uppmanas följa utvecklingen noga. Stadsledningskontoret avser att följa upp frågan i tertiär-rapport 2.

Samtliga nämnders budgetavvikelse redovisas i bilaga 1. Nedan kommenteras de facknämnder med störst prognostiserade avvikelse. Facknämnderna prognostiserar ett överskott om

sammanlagt 121,7 mnkr. Efter överföring av resultatenheternas resultat uppgår överskottet till 122,7 mnkr.

Exploateringsnämnden prognostiserar ett överskott på 130,0 mnkr. Överskottet beror på minskade kapitalkostnader om 85,0 mnkr och ökade tomträttsavgälder om 47,4 mnkr.

Trafik- och renhållningsnämnden, trafik- och gatuverksamheten prognostiserar ett underskott. Avvikelsen beror på minskade parkeringsintäkter till följd av förlängningen av miljöbilsdispenser året ut. Nämnden uppmanas följa utvecklingen noga. Stadsledningskontoret avser att följa upp frågan i tertiärrapport 2.

Utrednings- och statistikkontorets redovisar ett överskott efter resultatdispositioner om 12,5 mnkr. Överskottet beror på tidigare års överskott och den ackumulerade resultatfonden kommer att återredovisas när förvaltningen upphör vid halvårsskiftet.

Fastighetsnämnden redovisar, i enlighet med uppmaningen i ärendet ”Nämndernas verksamhetsplaner med budget 2008”, nämndens omslutningsförändring i tertiärrapport 1. Nämndens intäkter och kostnader beräknas öka med ca 80 mnkr jämfört med kommunfullmäktiges budget. Omslutningsförändringen är till allra största delen resultatet av ett antal försäljningar och köp av fastigheter, övertagande av inhyrning avseende förskolor från utbildningsnämnden samt tillkommande förvaltningsuppdrag och arbeten åt utomstående. Avkastningskravet för fastighetsnämnden ökas med 2,0 mnkr med anledning av minskade kreditivräntor.

Finansiering

Stadens finansiering av verksamhetens nettokostnader består huvudsakligen av skatteintäkter, statsbidrag och finansiella intäkter.

Finansieringsutveckling

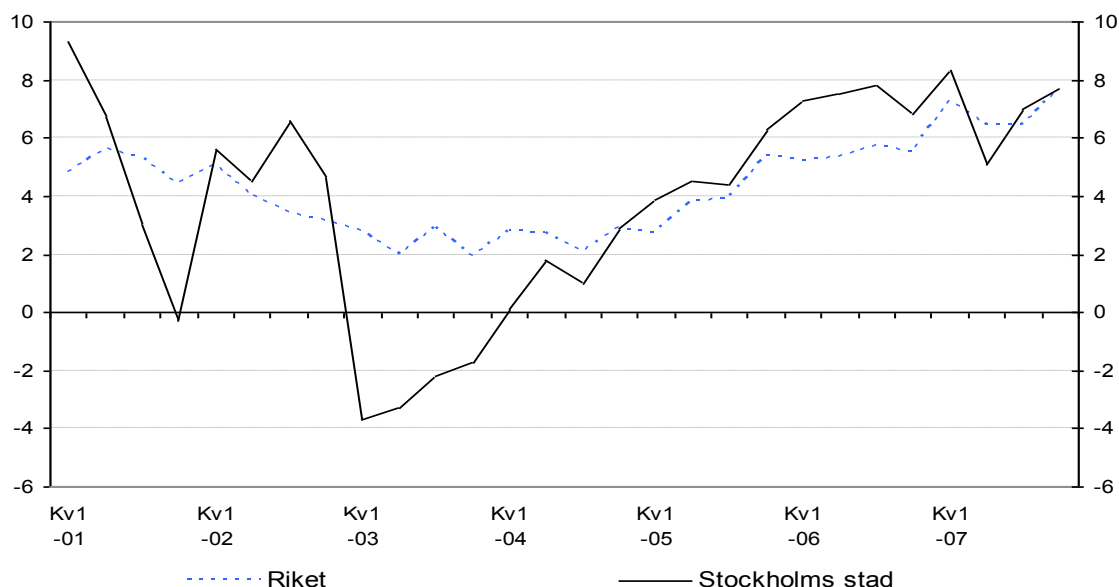
Lönesummeutvecklingen för stadens invånare

Stockholms stads intäkter består till övervägande del av skatteintäkter som i sin tur beror på skatteunderlaget i staden, men också på skatteunderlaget i riket samt av det kommunala utjämningssystemet. Skatteunderlagets storlek är direkt kopplat till lönesummans utveckling¹, det vill säga löneökningar och antalet arbetade timmar.

Under fjärde kvartalet 2007 steg lönesumman i Stockholms stad med 7,7 procent jämfört med samma period år 2006. Tillväxten i lönesumma brukar användas som en viktig indikator på styrkan i ekonomin. Som framgår av diagrammet nedan fluktuerar lönesumman i Stockholms stad mer än riket. I högkonjunktur är lönesummetillväxten högre och i lågkonjunktur minskar den också snabbare än i riket. Lönesummetillväxten i Stockholms stad är fortsatt stark. En förändring är att lönesumman i riket för första gången sedan fjärde kvartalet 2004 växer lika snabbt som i staden.

¹ Ungefär tre fjärdedelar av det kommunala skatteunderlaget utgörs av lönesumman i samhället.

Lönesummor, årlig procentuell förändring jämfört med motsvarande kvartal föregående år, 2001-2007

Källa: SCB

Sysselsättningsutvecklingen

Under 2007 steg sysselsättningen i staden med drygt 2 procent och den öppna arbetslösheten minskade till 3,3 procent av arbetskraften. Antalet inskrivna på arbetsförmedlingen minskade med drygt 4 000 personer i Stockholms stad, en nedgång med 24 procent jämfört med 2006. Första kvartalet 2008 låg den öppna arbetslösheten i förhållande till arbetskraften (16-64 år) på under 3 procent och den totala arbetslösheten inklusive deltagare i olika arbetsmarknadsprogram låg på 3,7 procent. Detta är i nivå med toppåret 2001 före IT-krisen och följande lågkonjunktur.

Utsikterna på arbetsmarknaden i Stockholm är fortsatt bra, men försvagningen av konjunkturen blir allt tydligare och arbetsförmedlingen bedömer att arbetslösheten kommer att börja stiga igen under året. Antalet nya lediga jobb som anmälts till arbetsförmedlingen nådde en toppnotering under andra kvartalet 2007 men minskar nu.

Skatter, generella statsbidrag och utjämning

Skatter och utjämning

I den senaste prognosen för 2008 beräknas stadens skatteintäkter bli 290 mnkr högre än budgeterat. Detta förklaras av att sysselsättningstillväxten varit starkare än förväntat. Denna kraftiga ökning motverkas av negativa slutavräkningar motsvarande 132 mnkr. Dessa beror dels på en nedrevidering av skatteunderlagsökningen 2007 och dels på att den beräknade skatteunderlagsutvecklingen för 2008 underskrider regeringens fastställda uppräkningsfaktorer något².

Från och med i år har en kommunal fastighetsavgift införts. År 2008 är fastighetsavgiften helt neutral för såväl staten som varje enskild kommun. Alla kommuner får samma belopp, räknat i kronor per invånare. Samtidigt minskas det generella statsbidraget med motsvarande belopp.

² I enlighet med de redovisningsprinciper som staden använder kommer prognostiserad slutavräkning för kommunalskatt för år 2008 att beräknas och periodiseras i samband med bokslut.

I tabellen nedan framgår att staden får 1 046 mnkr i fastighetsavgift. Samtidigt minskar bidraget från kostnadsutjämningen med 1 102 mnkr, både till följd av fastighetsavgiften och på grund av justeringar i kostnadsutjämningens olika delmodeller. Den sammantagna effekten blir att stadens skatteintäkter, inkl. slutavräkningen och utjämning, bli ca 118 mnkr högre än vad som angavs i budgeten för år 2008.

LSS-utjämningen

Statistiska Centralbyrån (SCB) har reviderat utfallet för LSS-utjämningen för år 2008. Den senaste prognosen visar att Stockholm stads avgift till den mellankommunala utjämningen 2008 blir cirka 26 mnkr högre än budgeterat.

Finansnetto

Prognosens finansnetto är 1 164 mnkr för 2008, vilket är 9 mnkr högre än budgeterat. Avvikelsen avser ett förbättrat räntenetto med 9 mnkr. Anledningen till den högre prognosen förklaras av att stadens finansiella nettofordran beräknas vara högre än vad som förväntades enligt budget för 2008.

Den sammantagna finansieringen

Sammantaget innebär den senaste prognosen att finansieringen för 2008 överstiger budget med cirka 98 mnkr.

Stadens finansiering – prognos T1 2008

Mnkr	<i>Budget</i>	<i>Prognos</i>	<i>Avvikelse</i>
	2008	2008	T1
Skatteintäkter m.m.	29 487	29 778	290
Slutavräkning		-132	-132
Kommunal fastighetsavgift		1 046	1 046
Inkomstutjämnning	-1 448	-1 432	16
Kostnadsutjämnning	1 828	726	-1 102
LSS-utjämnning	-274	-300	-26
Finansiellt netto	1 155	1 164	9
Dispositionsfonder	28	24	-3
TOTAL FINANSIERING	30 777	30 874	98

Investeringar

Nettoinvesteringarna beräknas totalt uppgå till 3 456,6 mnkr 2008. Detta är 8,8 mnkr lägre än budget.

Brand- och räddningsnämndens nettoinvesteringsutgifter beräknas uppgå till 56,8 mnkr, vilket är 21 procent lägre än budget. Detta beror främst på att radiokommunikationssystemet, Rakel, är ytterligare försenat av Krisberedskapsmyndigheten och förväntas tas i drift år 2009.

Exploateringsnämnden redovisar nettoinvesteringsutgifter om 1 953,0 mnkr, vilket är 128,0 mnkr högre än investeringsplanen. Avvikelsen förklaras av utgifter för fastighetsförvärv i samband med uppgörelse mellan Stockholms läns landsting och staden om förvaltning och utbyggnad av kollektivtrafikanläggningar samt bostäder och arbetsplatser. Exploateringsnämnden har begärt en ökning av investeringsramen och ärendet behandlas i kommunfullmäktige den 28 maj.

Fastighetsnämndens investeringsram uppgår till netto 350,4 mnkr för 2008. Utfallet för året prognostiseras att bli 75,6 mnkr lägre. Differensen beror främst på förskjutningar, framförallt i energieffektiviseringsprojektet.

Idrottsnämnden redovisar nettoinvesteringsutgifter om 315,0 mnkr, vilket är 10,0 mnkr lägre än i investeringsplanen. Avvikelsen förklaras i huvudsak av ökade investeringsinkomster för tillgänglighetsåtgärder m.m. från Trafik- och renhållningsnämnden, statsbidrag samt ersättning inom Idrottslyftet. Avvikelsen förklaras också av att upprustningen av Stockholms stadion förskjutits.

Trafik- och renhållningsnämnden redovisar en total avvikelse inom investeringsplanen med 0,2 mnkr. Nämnden redovisar inga större avvikelser mellan projekten inom investeringsplan. Förutom trafik- och renhållningsnämndens investeringar behandlas även projekt som finansieras av särskilt avsatta medel i stadens budget. Enligt den senaste kostnadsanalysen för Norra Länken, där staden svarar för 25 procent, beräknas kostnaden för projektet att uppgå till 11 600 mnkr (prisnivå oktober 2007), vilket är en ytterligare ökning med drygt 1 800 mnkr sedan senaste prognosen. Detta innebär att staden utöver redan erlagda medel ska betala ytterligare ca 900 mnkr (prisnivå oktober 2007).

För renhållningsverksamheten beräknas investeringsutgifterna bli 25,0 mnkr lägre än budget. Orsaken till avvikelsen är att den nya återvinningscentralen i Sättra förskjuts ca ett halvt år till augusti 2009, detta beroende på långa handläggningstider hos tillståndsmyndigheter.

Fastighetsförsäljningar

Exploateringsnämnden försäljningsprognos uppgår till 1 000,0 mnkr. Till och med mars har försäljningar om ca 170 mnkr bokförts med en sammanlagd realisationsvinst om cirka 141,8 mnkr.

Hittills under året har Fastighetsnämnden slutredovisat försäljningar för ca 800 mnkr med en sammanlagd reavinst på 619 mnkr. Den största enskilda försäljningen är Apotekaren 22 som med ett försäljningspris på 780 mnkr innebar en reavinst på 599 mnkr. Fastighetsnämnden planerar för ytterligare försäljningar om ca 400,0 mnkr med realisationsvinster på ca 300,0 mnkr, varav ca 50 mnkr avser sommargårdar. Realisationsvinsten avseende sommargårdar, som är lika stor som försäljningsbeloppet, tillfaller inte staden utan förs till donationsfonderna för att komma sommarkoloniverksamheten tillgodo.

Budgetjusteringar

Under år 2008 finns inga extra resurser avsatta för nämndernas löpande verksamheter utöver prestationer och omstrukturering. Stadsledningskontoret tillstyrker budgetjusteringar med 166,6 mnkr för ökade nettokostnader för driftverksamheten. Medlen finansieras enligt följande:

Central medelsreserv: 2. Till kommunstyrelsens förfo- gande för oförutsedda behov	104,7
Central medelsreserv: 3. Till kommunstyrelsens förfo- gande för prestationsförändringar	42,6
Ianspråktagande av tidigare års avsatta medel	17,8
Totalt	165,1

Därutöver har omfördelning av centralt avsatta medel under Kommunfullmäktige m.m. skett med 32,3 mnkr. Specifikation av budgetjusteringarna framgår av bilaga 2.

Central medelsreserv

IT i skolan

Ansvar för IT i skolan avses överföras från KF m.m. till utbildningsnämnden från och med 1 juli. Kommunfullmäktige kommer att föreläggas verksamhetsöverföringen i tertialrapport 2. Medel om 35,0 mnkr regleras i detta ärende.

Bosko

BoSko är ett IT-baserat verksamhetssystem för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg och skola. Detta används även som källa till andra system som Stockholm Skolwebb, edu-nätet och intagningen till gymnasieskolan m.m. Stadsledningskontoret har sedan starten 2004 haft systemansvaret. Detta föreslås att från och med den 1 juli 2008 övergå till utbildningsnämnden, vilket fastställs i tertialrapport 2 då också budgeten justeras.

Sommarkoloniverksamhet

Stadsdelsnämnderna tillförs totalt 5,0 mnkr extra för sommarkoloniverksamhet under år 2008. Stadsledningskontoret föreslår att dessa medel finansieras dels genom avkastning från donationer om 2,0 mnkr, dels genom 3,0 mnkr genom central medelsreserv. Fördelningen framgår av bilaga 2. I bokslut/verksamhetsberättelse 2008 ska stadsdelsnämnderna redovisa hur medlen har använts.

Hemlösa

I budget 2008 har 8,0 mnkr från centrala medelsreserven reserverats för boenden och verksamhet för hemlösa. Stadsdelsnämnderna har i tertialrapport 1 sökt stimulansmedel för detta ändamål. Beloppet har fördelats till stadsdelsnämnder som har sökt medel för, i budget 2008, angivet ändamål. Stadsdelsnämnderna ska i verksamhetsberättelsen 2008 redogöra för hur medlen har använts. Fördelningen framgår av bilaga 2.

Flyktingmottagning

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd begär 0,6 mnkr extra för att personellt försäkra arbetet med att hjälpa flyktingar att flytta till andra kommuner i deras kommunövergripande verksamhet. År 2008 har redan 19 hushåll flyttat under första kvartalet men det finns en kö av flyktingar som vill flytta. Genom att anordna kommunflytt kan flyktingfamiljerna få en introduktionsplats med både boende och introduktionsinsatser som leder till en snabbare etablering i det svenska samhället. Prognosen på antalet familjer som kan erbjudas en annan kommunplats med nuvarande personalstyrka är 60 hushåll, om en extra person kan anställas kan detta antal fördubblas. Denna budgetjustering ger ca 3,5 mnkr i minskade kostnader för introduktionsersättning. Stadsledningskontoret föreslår att dessa extra medel tilldelas Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd.

Vetenskapsstaden och Akademiskt forum

Vetenskapsstaden har inkommit med en ansökan om bidrag. I central medelsreserv finns medel reserverade för detta. Medel om 2 075 tkr har tidigare reglerats för första halvåret. Vetenskapsstaden har uppmanats att återkomma med en omarbetad ansökan. Vetenskapsstaden föreslås få ytterligare 1 300 tkr och Elektrum erhåller 775 tkr avseende Teknikhöjden för andra halvåret 2008.

Reserverade medel för Akademiskt forum fördelas i denna rapport.

Fördelning av centralt avsatta medel under Kommunfullmäktige m.m.

Avveckling och omstrukturering av lokaler

Nämnderna har begärt budgetjustering med 10,2 mnkr för ökade kostnader för avveckling och omstrukturering av lokaler. Stadsledningskontoret tillstyrker budgetjustering med 2,7 mnkr. Ansökningar om 8,6 mnkr avstyrks.

Förskolor med hög hyra

Medel har reserverats för bidrag till nämnder med hög hyra för förskolelokaler. Nämnderna har begärt budgetjustering med 29,6 mnkr, vilket stadsledningskontoret tillstyrker.

Disposition av i tidigare bokslut avsatta medel

Stimulansbidrag för ny- och ombyggnad av boenden inom äldreomsorg

Nämnderna begär budgetjustering med 3,1 mnkr avseende stimulansbidrag för ny- och ombyggnad av äldreomsorgslokaler, vilket stadsledningskontoret tillstyrker.

Stimulansbidrag för ny- och ombyggnad av särskilda boenden för personer med psykisk och fysisk funktionsnedsättning, inklusive hemlösa

Nämnderna har begärt budgetjustering med 22,4 mnkr avseende stimulansbidrag för ny- och ombyggnad av särskilda boenden för personer med psykisk och fysisk funktionsnedsättning, inklusive hemlösa. Stadsledningskontoret tillstyrker budgetjustering med 14,7 mnkr. Ansökningar om 7,7 mnkr avstyrks.

Stimulansbidrag för utbyggnad av förskolelokaler

Nämnderna har begärt bidrag om 29,2 mnkr, varav stadsledningskontoret, under förutsättning att utbyggnaden innebär nytillkomna avdelningar som ger ett faktiskt tillskott av varaktiga platser i stadsdelsnämndsområdet och i övrigt uppfyller kraven för bidrag, tillstyrker 28,0 mnkr. Begäran om bidrag om 1,2 mnkr avstyrks. Utbetalning sker via finansförvaltningen i efterskott, mot begäran/faktura från nämnderna och efter kontroll, i samband med att verksamheterna startar.

Stimulansbidrag för omstrukturering med anledning av organisatoriska och strukturella förändringar i staden enligt budget 2007

Nämnderna har begärt budgetjustering om 3,6 mnkr avseende stimulansbidrag för omstrukturering med anledning av organisatoriska och strukturella förändringar i staden enligt budget 2007. Stadsledningskontoret tillstyrker ansökan om 1,6 mnkr. Ansökningar om 2,0 mnkr avstyrks.

Nämnderna beviljas inga budgetjusteringar. Utbetalning sker via finansförvaltningen mot begäran/faktura från nämnderna.

Tillfälligt bidrag för tomgångshyror i samband med avveckling och vissa omstruktureringar av särskilda boenden för äldre

Nämnderna har begärt bidrag för tomgångshyror i samband med avveckling och vissa omstruktureringar av särskilda boenden för äldre om 25,0 mnkr. Stadsledningskontoret godkänner ansökan som omfattar 18,7 mnkr. Ansökan om 6,3 mnkr avstyrks. Nämnderna beviljas inga budgetjusteringar för godkända ansökningar. Bidrag regleras via ramhyresavtal mot faktisk kostnad enligt gällande anvisningar.

Omfördelning mellan nämnder

Trafik- och renhållningsnämnden samt kulturnämnden har i särskilt ärende ”Förändring av ansvaret för klottersanering av stadens skulpturer samt teknisk förvaltning av fontändammar med konstnärligt innehåll, dnr 329-606/2008, hemställt om budgetjustering. Ansvaret överförs till trafik- och renhållningsnämnden från kulturnämnden. Budgetjusteringen avser 1,0 mnkr för driftverksamheten och 0,2 mnkr för investeringar. Stadsledningskontoret tillstyrker budgetjusteringen.

I ärendet ”Nämndernas verksamhetsplaner med budget 2008 – Måluppfyllelse, risk- och väsentlighetsanalys samt justering av budget” anges att kulturnämnden har mottagit en ansökan från Filmpool Stockholm-Mälardalen” om ekonomiskt stöd för en regional finansiering av filmatiseringen av Stieg Larsons Millenniumtriologi. Filmerna är en unik möjlighet att marknadsföra Stockholm och regionen. Den ansökan som inkom med ”Erbjudande om medlemskap i Filmpool Stockholm-Mälardalen” har dnr 328-3709/2007. Kommunfullmäktige m.m. beviljades 2,0 mnkr för engångsbidrag till Filmpool Stockholm-Mälardalen”. Kulturnämnden har även i särskilt ärende ”Svar på ansökan om verksamhetsbidrag 2008 från Filmpool Stockholm-Mälardalen” hemställt att kommunstyrelsen svarar för finansieringen.

Kommunfullmäktige beslutade 2008-03-17, § 19, om avtal mellan Stockholms stad och Stiftelsen KFUM Söder Fryshuset för perioden 2008-01-01 t o m 2010-12-31. Nuvarande årliga grundstöd om 7,0 mnkr till Fryshusets ungdomsverksamhet behålls under perioden 2008-2010. Därutöver ges ett engångsbidrag år 2008 till Fryshusets ungdomsverksamhet om 8,0 mnkr för riktade brottsförebyggande åtgärder. Socialtjänstnämnden svarar för att följa upp avtalet varvid 15,0 mnkr överförs från idrottsnämnden till socialtjänstnämnden i detta ärende.

I ärende om kulturhistorisk värdefull lägenhet på Stora Gråmunkegränd 5, dnr 313-4914/2004 tas lägenheten viktiga kulturhistoriskt värde upp. I lägenheten finns ett välbevarat kassetak och väggmålningar från 1580. Lägenheten bör förvaltas väl och bör komma så många stockholmare som möjligt till del. Kulturhistoriska uppgifter av detta slag är Kulturnämndens uppgift som övertar ansvar för denna lägenhet därför överförs 0,1 mnkr från kommunstyrelsen till Kulturnämnden.

Fördelning av stimulansmedel från Socialstyrelsen för att höja kvaliteten inom vården och omsorgen om äldre

Regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag att för 2008 besluta om och fördela stimulansbidrag till kommuner och landsting om drygt 1,3 miljarder kronor. Stockholms stad har erhållit totalt 84 664 tkr.

Syftet med stimulansmedlen är att höja kvaliteten i vården och omsorgen om äldre kvinnor och män. Enligt regeringens bedömning måste såväl det medicinska omhändertagandet som

det sociala innehållet i äldreomsorgen förbättras. Vidare måste samverkan mellan huvudmännen förbättras för att äldre personer ska få sina behov av vård och omsorg tillgodosedda.

Staden ansökan har samordnats av äldreförvaltningen utifrån regeringens prioriterade områden och föreslås fördelas enligt nedanstående tabell .

Stadsdelsnämnd	Beviljat belopp (tkr)
Bromma	6 688
EnskedeÅrsta-Vantör	10 672
Farsta	6 451
Hägersten-Liljeholmen	7 159
Hässelby-Vällingby	6 239
Kungsholmen	6 329
Norrmalm	5 637
Rinkeby-Kista	2 611
Skarpnäck	4 311
Skärholmen	2 796
Spånga-Tensta	2 189
Södermalm	10 897
Älvsjö	2 231
Östermalm	9 254
Totalt stadsdelsnämnder	83 464
Övriga nämnder	
Socialtjänstnämnden	295
Äldrenämnden	905
Totalt övriga nämnder	1 200

Disposition av eget kapital

Järvalyftet

Järvalyftet är namnet på stadens samlade satsning på att utveckla stadsdelarna runt Järvafältet. Arbetet drivs på bred front inom berörda förvaltningar och bolag, framför allt av de båda stadsdelsnämnderna och Svenska Bostäder, i samarbete med lokalt förenings- och näringsliv, ideella organisationer, polis, SL m fl. Satsningen skall vara långsiktig, sträcka sig över flera mandatperioder och brett politiskt förankrad. Inriktningen är att satsningarna görs inom ram, men till kommunstyrelsens förfogande finns 200 mnkr.

Under första tertialet har tre projekt beviljats medel: Idrottslyftet, med mål att öka idrottandet bland framför allt flickor i området, Järva Karriärcenter, som med olika aktiviteter skall öka kontakterna mellan skola och näringsliv på Järva, samt SALUT, med syftar att fånga upp gymnasieungdom på glid. Sammantaget har dessa projekt beviljats med ca 3,3 mnkr för 2008.

För helåret 2008 beräknas till de sammanlagda utgifter uppgå till ca 10 mnkr.

IT-satsning

Kommunfullmäktige har beslutat att utveckla stadens verksamheter med IT som redskap och i budget 2008 finns avsatt 650 mnkr reserverade medel för projekt som syftar till att förbättra service för invånare och företag med hjälp av IT. Satsningen samordnas av stadsledningskontoret, främst inom "e-tjänsteprogrammet" som disponerar 416 mnkr av de avsatta medel. Vid utgången av första tertialet 2008 har nio projekt medgetts finansiering till ett totalt värde av 36,4 mnkr. Utöver e-tjänsteprogrammet bedrivs satsningar i de av kommunfullmäktige beslutade projekt som syftar till att realisera teknisk plattform för e-tjänster och "Mina sidor" på stockholm.se samt för IT-satsningar inom omsorgen.

Projekt e-arkiv

Stockholm stad beskriver i sin e-strategi visionen om en modern och digitaliserad förvaltning. En modern e-förvaltning kännetecknas av att den möjliggör enkel åtkomst till information över organisationsgränserna, inom och mellan stadens nämnder, mellan staden och medborgarna samt mellan staden och andra myndigheter och organisationer. Sådan sammanhållen information är viktig både för invånaren och för att stadens verksamheter ska kunna samverka på ett effektivt sätt, internt och externt. Informationen lagras så att rättsäkerheten och informationens autenticitet och äkthet upprätthålls över lång tid. I en e-förvaltning hanteras informationen som en resurs.

Stockholms stad utreder ett införande av ett stadsgemensamt e-arkiv. Ett kommande e-arkiv ska tillfredställa behovet av säker långtidslagring och enkel åtkomst av avslutade ärenden och färdigställda handlingar. Projektet, som heter Navet och drivs av Stadsarkivet på uppdrag av stadsledningskontoret, består av två delar där den ena inriktar sig mot e-arkivet och den andra mot gemensam ärendehantering. Att digitalisera ärenden och handlingar och lagra dessa digitalt går båda i linje med stadens e-strategi.

De effektmål som ska uppnås med e-arkivet, förutom tillgängliggörande av det digitala arkivbeståndet, är att:

- enkelt kunna tillgängliggöra digital information
- kunna lagra digital information i en standardiserad, säkerställd och flexibel lösning för ett långsiktigt bevarande
- bidra till en aktiv informationsförsörjning genom en standardiserad begreppsmodell för digital arkivering

Kostnaden för genomförandet av Navet i sin helhet beräknas i nuläget till ca 40 mnkr som avses finansieras genom disposition av de i eget kapital särskilt reserverade 650 mnkr för IT-satsning. Denna kostnad kommer att preciseras i det fortsatta arbetet innan beslut tas om projektets genomförande. I samband med tertialrapport 2 kommer kommunfullmäktige att föreläggas ett förslag om införande av ett stadsgemensamt e-arkiv.

Före beslut i kommunfullmäktige om att påbörja projektet krävs en precisering av e-arkivlösningen med en plan för genomförandet samt ett preciserat upphandlingsunderlag.

Vidare genomför projektet en fördjupad förstudie för att fastställa kravbilden för en sammanhållen informationsstruktur för stadens ärende- och dokumenthantering. Detta utgör en grundläggande förutsättning för en kostnadseffektiv samordning av stadens ärendeflöden. Det är även ett viktigt stöd till projekt August i arbetet med att ta fram en plattform för stadens e-tjänster.

För finansiera dessa aktiviteter föreslås att 4,1 mnkr får disponeras för detta ändamål av de i eget kapital särskilt reserverade medlen för IT-satsning.

Uppgradering av skolornas datanät

Inom ramen för reserverade medel beviljas Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB) maximalt 30,0 mnkr avseende styrka kostnader för investering och uppgradering av skolornas fastighetsnät i syfte att modernisera näten och skapa förutsättningar för en kommande utbyggnad av trådlösa nät i stadens skolfastigheter. Ersättningen utbetalas genom kommunstyrelsens enligt gällande rutiner för e-tjänsteprogrammet.

Omslutningsförändringar

Nämnderna redovisar omslutningsökningar med 624,1 mnkr, varav 219,7 mnkr inom stadsdelsnämnderna. Omslutningsökningarna avser främst köp och sälj av nämndernas ordinarie verksamheter samt för olika projekt. Nämndernas budgetar justeras med motsvarande belopp i enlighet med specifikation per nämnd i bilaga 2.

Beräknad överföring av resultatenheternas resultat till 2009

Nämndernas överförda överskott från 2007 till 2008 uppgår till 142,9 mnkr. I tertialrapport 1 har stadens nämnder beräknat överföra ett nettoöverskott med 119,2 mnkr till 2009, varav stadsdelsnämnderna 78,0 mnkr. Inga nämnder räknar med att föra över underskott till 2009.

Följande stadsdelsnämnder begär att få upplösa eller sammanföra resultatenheter. Stadsledningskontoret tillstyrker samtliga avvecklingar.

Stadsdelsnämnd Norrmalm begär hos kommunstyrelsen att resultatenheterna Johannes hemtjänst och Vasens äldreboende upplöses som resultatenheter och resultatet tillfaller nämnden innevarande år.

Stadsdelsnämnden Rinkeby-Kista begär hos kommunstyrelsen att slå samman fyra resultatenheter till två inom verksamhetsområdet omsorg om personer med funktionsnedsättning från och med 1 juli 2008.

Stadsdelsnämnd Skarpnäck begär i särskilt ärende hos kommunstyrelsen, dnr 327-1374/2008 att rehabiliteringsenheten upplöses som resultatenhet och att resultatet tillfaller nämnden innevarande år.

Stadsdelsnämnd Hässelby/Vällingby begär hos kommunstyrelsen att resultatenhet Öppen hemtjänst upplöses som resultatenhet och resultatet tillfaller nämnden innevarande år.

Övrigt

Lokaler Jobbtorg Kista

Verksamheten vid Jobbtorg Kista bedrivs under 2008 i lokaler i Kista, Rinkeby och Lunda. Lösningen är tillfällig och kommunstyrelsen har gett i uppdrag att verksamheten ska etablera en permanent lokallösning från 2009. Målsättningen är att hitta en ekonomiskt rimlig lösning som skapar bästa förutsättningar för verksamheten, samtidigt som hänsyn tas till samverkan med arbetsförmedlingen – gärna även samlokalisering. Inriktningen är också att behålla ett särskilt ungdomsjobbtorg på Järva. Stadsdirektören får därför kommunstyrelsens uppdrag att besluta om en långsiktig lokallösning för Jobbtorg Kista och teckna nödvändiga lokalkontrakt.

Upplösning av stiftelsebildningar

Stadsledningskontoret har identifierat fyra olika ”fonder” som inte ska ingå i stadens stiftelseförvaltning då dessa är att betrakta som gåvor och ska därför inte förvaltas enligt stiftelselagen. Fonderna som föreslås upplösas är Anton Hjalmar Dahlstedts minnesfond, Stödfonden, Kassaförlagsfonden och Katarina församlings barnkoloniförenings fond. Kapitalet för dessa fonder, - cirka 5,9 mnkr i marknadsvärde, -utgör stadens egendom och ska betalas ut till nämnderna under 2009 efter avregistrering hos länsstyrelsen. Nämnderna kommer efter avskiljandet att ansvara för att ändamålsföreskrifter följs. Information till berörda nämnder kommer att ges av stadsledningskontoret inför arbetet med verksamhetsplan 2009.

Stiftelsenamn	Stadsledningskontorets förslag	Belopp	Mottagande nämnd
Anton Hjalmar Dahlstedts minnesstiftelse	Kapitalet överförs till stadsdelsnämnder genom en särskild fördelningsnyckel för att disponeras inom stadens socialtjänst till förmån för behövande äldre.	2,6 mnkr	Stadsdelsnämnder
Stödstiftelsen	Kapitalet överförs till utbildningsnämnden för att användas till försöksverksamhet inom stadens skolor	1,4 mnkr	Utbildningsnämnden
Kassaförlagsstiftelsen	Kapitalet överförs till utbildningsnämnden för att användas till försöksverksamhet inom stadens skolor	0,3 mnkr	Utbildningsnämnden
Katarina Församlings barnkoloniförenings fond	Enl. fastighetskontoret kommer det att finnas en fastighet i stadens ägo som tidigare har ägts Katarina församlings barnkoloniförening och som inte kommer att bjudas ut till försäljning, nämligen Granhill. Kapitalet överförs till fastighetsnämnden för att omgående användas för reparation och underhåll av Granhill. Eventuellt återstående medel bör användas för barnkoloniverksamhet genom fördelning till stadsdelsnämnderna.	1,6 mnkr	Fastighetsnämnden

Prissättning av omställning till en hållbar energiframställning och energikonsumtion

Stadsledningskontoret har i samband med ärendet "Förutsättningar för en energiplan för Stockholm", KS 26 november 2005, dnr 315-1715/2005 fått i uppdrag att undersöka och prissätta en omställning till en hållbar energiframställning och energikonsumtion.

Vid de kontakter som kontoret har haft i ärendet med sakkunniga på stadsbyggnadskontoret har dock frågeställningarnas komplexitet och inneboende problem blivit uppenbara. Stadsledningskontoret är därför av den uppfattningen att uppdraget är svårt att genomföra på ett tillfredställande sätt då uppdraget närmast är att betrakta som tillämpad forskning inom samhällsbyggnadsfrågor. Med hänvisning till detta är stadsledningskontoret eller någon annan av stadens förvaltningar inte lämpade att utföra en så pass kvalificerad uppgift.

Med hänvisning till ovanstående anser stadsledningskontoret att uppdraget är genomfört och att föreliggande dokument utgör redovisning av uppdraget.

Hemställan från vissa stadsdelsnämnder

Stadsdelsnämnderna Skärholmen, Liljeholmen respektive Hägersten har beslutat att hemställa hos kommunfullmäktige om principer för utskänkningstillstånd inom respektive stadsdelsområde, (dnr 329-927/2006, dnr 329-1315/2006 och dnr 329-1420/2006). Stadsdelsnämndernas hemställan får anses besvarad i kommunfullmäktiges beslut den 17 mars 2008 om reviderade riktlinjer för serveringstillstånd i Stockholms stad (utl. 2008:32), dnr 329-4549/2007.

Hemställan från Maria-Gamla stans stadsdelsnämnd om alkoholförbud inom Maria-Gamla stans stadsdelsområde, dnr 329-2415/2004, får anses besvarad i kommunfullmäktiges beslut den 26 maj 2008 om ändring av allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms stad (utl. 2008:87), dnr 667-3851/2007.

Hemställan från Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd och Maria Gamla stans stadsdelsnämnd om en översyn och revidering av resursfördelningen till individ- och familjeomsorgens barn- och ungdomsverksamhet, dnr 325-2287/2005, anses besvarad med hänvisning till att det nya resursfördelningssystemet för individ- och familjeomsorgen som antogs i samband med kommunfullmäktiges beslut den 7 och 8 december 2006 om budget för 2007 för Stockholms stad med inriktning för 2008 och 2009.